

แนวทาง

การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับนักเรียน

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม
๓. มีงานทำ – มีอาชีพ
๔. เป็นพลเมืองดี

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

๑. ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
๒. ยึดมั่นในศาสนา
๓. มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์
๔. มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม

๑. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี – ชอบ / ชั่ว – ดี
๒. ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
๓. ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี
๔. ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

๓. มีงานทำ – มีอาชีพ

๑. การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือ การฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สุจริต ทำงานสำเร็จ
๒. การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น และมีงานทำในที่สุด
๓. ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

๔. เป็นพลเมืองดี

๑. การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
๒. ครอบครัว – สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี
๓. การเป็นพลเมืองดีคือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลให้ทำด้วยความมีน้ำใจ และความเอื้ออาทร

ตอนที่ 1 บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมา

สืบเนื่องจากการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ ในหลวงรัชกาลที่ 10 การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม
3. มีงานทำ – มีอาชีพ
4. เป็นพลเมืองดี

สำหรับการสร้างพื้นฐานให้ผู้เรียนในข้อ 3 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพ ซึ่งกำหนดพัฒนา ผู้เรียน ตั้งแต่ 1) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัวหรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็ก และเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำผลงานสำเร็จ 2) การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด และ 3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

นอกจากนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และ นวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์หนึ่ง คือ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะ ทักษะ และคุณลักษณะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดแนวทางในการ พัฒนา ได้แก่

1.ส่งเสริมภาพลักษณ์การ อาชีวศึกษา เร่งปรับค่านิยม และ วางรากฐานทักษะอาชีพให้นักเรียน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

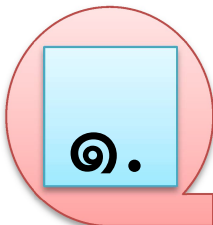
2.ส่งเสริมพัฒนาระบบการ แขนงในสถานศึกษา เพื่อสร้าง ทางเลือกในการตัดสินใจศึกษาด้านอาชีพ และประกอบอาชีพในสาขาที่ตนถนัด และ สนใจ

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนา ระบบการแขนงในสถานศึกษา และสร้างทางเลือกในการตัดสินใจด้านอาชีพและการประกอบ อาชีพในสาขาที่ตนถนัดและสนใจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงให้ สถานศึกษาได้ขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายที่ ตัวนักเรียนทุกระดับชั้น ดังนี้

- 1) ให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง รู้จักอาชีพ เพื่อตั้งเป้าหมายในการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
- 2) ให้นักเรียนได้รับการฝึกทักษะพื้นฐานทางอาชีพ เช่น หลักสูตรระยะสั้น ฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ฝึกอาชีพกับผู้รู้ ศึกษาดูงานเกี่ยวกับอาชีพ รวมทั้งการหารายได้ระหว่างเรียน
- 3) ให้นักเรียนได้รวบรวมข้อมูลของตนเองอย่างรอบด้าน เพื่อประเมินตนเอง สู่การวางแผน และตัดสินใจเข้าสู่เส้นทางการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
- 4) ให้นักเรียนสามารถต่อยอดพัฒนาตนเองเพื่อการเข้าสู่อาชีพในอนาคตได้

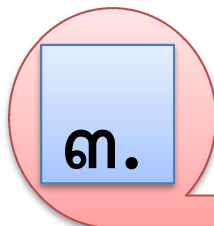
จากการส่งเสริมพัฒนาระบบการแนะแนวให้กับสถานศึกษา ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ ดังนี้ (กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 3)

เพื่อให้ นักเรียนได้สำรวจ รู้จัก และค้นพบตนเอง จนสามารถวางแผนตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษา และการประกอบอาชีพในอนาคตได้ สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด

เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้รับการเสริมทักษะอาชีพ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจของตนเองเกี่ยวกับโลกของการทำงาน จากการสัมผัสงานในสภาพจริงในสถานประกอบการ / แหล่งเรียนรู้

เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง / แหล่งเรียนรู้ / สถานประกอบการทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ในการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพให้กับนักเรียน

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดเป้าหมายเพื่อมุ่งพัฒนา
นักเรียน ดังต่อไปนี้ (กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 17)

เป้าหมาย

การเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษาจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ระดับปฐมวัย
จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความพร้อมของแต่ละช่วงวัย ของ
นักเรียน ดังนี้

ระดับปฐมวัย : เตรียมความพร้อม

ให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ
สังคม และ สติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง โดย
จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและ
เหมาะสมตามวัย ส่งเสริมให้นักเรียน เป็นคนดี มีวินัย
ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ประหยัด พอเพียง รวมถึงมีโอกาสดู
เรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง บุคคลและสภาพแวดล้อม
รวมทั้งอาชีพของคนในชุมชน สร้างความร่วมมือกับผู้
ปกครอง เพื่อกระตุ้นความรู้สึกรักนึกคิดที่มีต่อตนเอง
ของเด็กเกี่ยวกับอาชีพผ่านประสบการณ์ตามช่วงวัย
ของนักเรียน เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมติในอาชีพตาม
แบบบุคคลในครอบครัว หรือในโรงเรียน เป็นต้น

ระดับประถมศึกษา : เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและกิจกรรมแนะแนว ให้นักเรียนรู้จักอาชีพ และเห็นความสำคัญของอาชีพ (Career Awareness) ทั้งอาชีพของครอบครัว อาชีพในชุมชน อาชีพในท้องถิ่น อาชีพภายในประเทศและ อาชีพนานาชาติ รวมทั้งการแนะนำอาชีพ หรือ ปฐมนิเทศอาชีพ (Career Orientation) ให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้น

เกี่ยวกับการทำงาน รู้จักใช้เครื่องมืออย่างง่าย ๆ ในการทำงาน และสามารถทำงานด้วยกระบวนการที่ไม่ซับซ้อนได้ สร้างเสริมลักษณะนิสัยในการทำงานที่พึงประสงค์ ทำงาน ที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม รวมถึงใช้พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างประหยัด คุ่มค่า และถูกวิธี เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การเรียนรู้อาชีพ และการฝึกทักษะอาชีพในระดับที่สูงขึ้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนรู้จักตนเอง ค้นพบตนเอง สามารถตัดสินใจวางแผนศึกษาต่อเพื่อเข้าสู่อาชีพ หรือออกไปประกอบอาชีพ ต่อไปในอนาคต โดยผ่านการสำรวจความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตนเอง (Career

Exploration) เรียนรู้ ความแตกต่างของอาชีพ และค้นหาความต้องการของตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม นักเรียนได้รับประสบการณ์ฝึกทักษะ และเตรียมคุณลักษณะที่จำเป็นของอาชีพต่าง ๆ อย่างหลากหลาย สามารถวางแผนการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ หรือเรียนควบคู่ทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ (ระบบทวิศึกษา) และเชื่อมโยงการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างมีเป้าหมาย หรือกรณีที่ไม่

ประสงค์จะศึกษาต่อก็สามารถนำทักษะอาชีพที่ตกผลึกในตัวนักเรียนไปประยุกต์ใช้ในการประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงตนเองได้ต่อไป

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย :
เตรียมนักเรียน เข้าสู่การประกอบอาชีพ (Career Preparation) ศึกษาต่อใน สาขาอาชีพที่ตนถนัด สถานศึกษาควร จัดหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อวางพื้นฐานความรู้และ ทักษะ ทางอาชีพเฉพาะทางมากขึ้น โดยอาจจัดเป็นแผนการเรียนที่มี

จุดเน้นและเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อให้ นักเรียน ได้เลือกเรียนตามความถนัดและความต้องการ ของตน มีโอกาสได้รับประสบการณ์และฝึกทักษะทางอาชีพ รวมถึงการปรับตัวเข้ากับอาชีพ (Career Assimilation) โดยทดลองฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง

ตอนที่ 2

ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร

baipak.blogspot.com

1. ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร

“หลักสูตร” มิใช่เป็นเพียงเอกสาร การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจึงมิใช่ทำการปรับปรุงแก้ไขเอกสารแล้วมาจัดอบรมครูแต่หลักสูตร เน้นที่การปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจึงมาจากการเปลี่ยนแปลงบริบทของสังคม และการหาทางเลือกใหม่ให้กับสังคม

หลักสูตร จึงเป็นกระบวนการทางสังคมที่ถูกสร้างและให้ประสบการณ์ โดยใช้บริบทที่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และส่งผลในทางทวิคูณให้กับสังคม

(Catherine Combleth . 1990)

ฉะนั้น แนววิธีการใช้บริบทเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการสอน จึงมีความสำคัญ ที่ครูผู้สอนต้องเริ่มจาก บริบทที่เป็นจริง แล้ว ลักทอ บริบทนั้นๆ ไปใช้ใน ขั้นตอนการสอน และ วัดประเมินผล ที่มุ่งไปที่ ความรู้ ทักษะที่นักเรียนต้องการ ในขณะนั้น

ดังนั้น การเรียนรู้ของผู้เรียนจึงต้องเป็นการประยุกต์ใช้ มากกว่า การเป็นเจ้าของความรู้และทักษะนั้นๆ ซึ่งการใช้บริบทของสังคมกับการพัฒนาหลักสูตรและการสอน จึงมี 2 ลักษณะ ได้แก่

1. บริบททั่วไป (Nominal context) ให้ความสำคัญกับบริบทที่นำมาใช้ในการกำหนดหลักสูตร ได้แก่ สภาพสังคม การเมือง เศรษฐกิจ ประชากร ฯลฯ ซึ่งมีอิทธิพลต่อหลักสูตรระดับจังหวัด เขตพื้นที่ ภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

2. บริบทเฉพาะ (Relevant context) ให้ความสำคัญกับสภาพที่เป็นจริงในพื้นที่ใช้หลักสูตรนั้นๆ ซึ่งโรงเรียนและครูผู้สอนสามารถมองเห็นทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยบริบทเฉพาะนี้จะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายตามเวลา ความสนใจ และสถานการณ์ในระดับท้องถิ่น

2. ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตร

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2555, หน้า 43-60) และ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553, หน้า 21-43) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานทางด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพล มีความสำคัญ มีความจำเป็น และเป็นข้อมูลพื้นฐานต่อการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรต่างๆ จำเป็นต้องทำการศึกษา วิเคราะห์เพื่อประกอบการพิจารณาในการสร้างหรือจัดทำหลักสูตรในทุกองค์ประกอบของหลักสูตร โดยเกี่ยวข้องกับ ปรัชญาการศึกษา ข้อมูลทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การพัฒนาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประวัติศาสตร์ทางการศึกษา หลักสูตรเดิม จิตวิทยาการศึกษา ข้อมูลด้านบุคลากร และพัฒนาการของผู้เรียน รวมทั้งความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยทางด้านปรัชญาการศึกษา

ปัจจัยพื้นฐานทางด้านปรัชญาการศึกษา มีความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตร เพราะปรัชญาจะเป็นเครื่องช่วยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แนวทางในการจัดการศึกษา การเลือกและการจัดเนื้อหา กิจกรรม การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องหรือผู้สร้างหลักสูตร จึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อนำไปพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบท และมีแนวทาง ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรอย่างชัดเจน โดยปรัชญาทางการศึกษาที่จำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจ มีดังต่อไปนี้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ ,2555,หน้า 13-19; อ้างถึง บุญมี เณรยอด, 2536, หน้า 21-29)

1) **ปรัชญาสาขาสารัตถนิยม (Essentialism)** เป็นปรัชญาที่ยึดเนื้อหา (Subject matter) เป็นหลักสำคัญ ซึ่งเน้นเนื้อหาที่ได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้กำหนด ตัดสิน และดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งหมด วิธีการเรียนการสอนจึงเน้นการบรรยายเป็นหลัก ซึ่งหลักสูตรที่เน้นปรัชญานี้ คือ **หลักสูตรแบบ Subject Curriculum**

2) **ปรัชญาสาขานิรันดรนิยม (Perennialism)** โดยปรัชญานี้เชื่อว่าการศึกษาคควรจะได้สอนสิ่งซึ่งเป็นนิรันดร ไม่เปลี่ยนแปลง มีคุณค่า ไม่ว่าจะเป็นยุคสมัยไหน ซึ่งได้แก่คุณค่าของเหตุผลและคุณค่าทางศาสนา สำหรับวิธีการเรียนการสอน จะเป็นการถกเถียง อภิปราย การใช้เหตุผลและสติปัญญาโต้แย้งกัน ครูจึงมีบทบาทเป็นผู้นำทางปัญญามีความรู้กว้างขวาง ผู้เรียนจะมีโอกาสพัฒนาทางความคิด มีบทบาทในการเรียนเท่าๆกันหรือมากกว่าครู ซึ่งหลักสูตรที่เน้นปรัชญานี้ คือ **หลักสูตรแบบ Correlated Curriculum**

3) **ปรัชญาสาขาพิพัฒนิยม (Progressivism)** ปรัชญานี้เน้นความมีอิสระเสรีของมนุษย์ การศึกษาต้องเป็นเครื่องมือในการพัฒนาที่ตัวผู้เรียน เพื่อให้เข้าใจและตระหนักในคุณค่าของตนเอง ดังนั้นการเรียนการสอนในปรัชญานี้ คือ จะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child center approach) และเป็นการเรียนที่เน้นการปฏิบัติ (Learning by doing) หรือเรียนรู้จากวิธีการแก้ปัญหา (Problem solving) ซึ่งการเรียนรู้ของคนไม่ได้หยุดอยู่แต่ในโรงเรียน ในห้องเรียนเท่านั้น แต่ผู้เรียนจะมีอิสระในการเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา กิจกรรมที่ตนเองสนใจได้ รายวิชาเลือกต่างๆ จะต้องสนองต่อผู้เรียนอย่างเพียงพอ ซึ่งหลักสูตรที่เน้นปรัชญานี้ คือ **หลักสูตรแบบ Activity Curriculum หรือ Experience Curriculum**

4) **ปรัชญาสาขาปฏิรูปนิยม (Reconstructionism)** ปรัชญานี้พัฒนามาจากปรัชญาพิพัฒนิยม โดยเน้นการศึกษาเพื่อนำไปสู่การสร้างสังคมใหม่ เป็นสังคมที่เสมอภาค สำหรับการเรียนการสอนจะเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ลงมือทำเอง มองเห็นปัญหา และแก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โดยจะมองถึงความสำคัญที่จะสร้างประโยชน์ให้กับสังคม ซึ่งหลักสูตรที่เน้นปรัชญานี้ คือ **หลักสูตรแบบ Social Process and Life Function Curriculum และหลักสูตรแบบ Core Curriculum** ซึ่งใช้การจัดตารางสอนแบบยืดหยุ่น

5) **ปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism)** ปรัชญานี้มีความเชื่อว่า ธรรมชาติของคน และสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นสิ่งที่ไม่ตายตัว ซึ่งแต่ละคนสามารถกำหนดชีวิตของตนเองได้ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงต้องจัดตามความสนใจของผู้เรียน ที่มีเนื้อหาวิชาจะเป็นไปตามความสนใจของผู้เรียน โดยปรัชญานี้จะมีการนำมาปฏิบัติในโรงเรียนหลายๆ แห่ง คือ **Summer Hill ของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา**

สรุปได้ว่า ปรัชญาการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแนวคิดของปรัชญาแต่ละสาขามีความเหมาะสมกับสภาพบริบทต่างๆ ของสังคมนั้นๆ ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรบางหลักสูตรจะเหมาะสมกับสภาพสังคมนั้น ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้อง ผู้สร้างหลักสูตร นักพัฒนาหลักสูตร จึงควรศึกษา ทำความเข้าใจปรัชญาการศึกษา เพื่อนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับจุดหมายของการศึกษา โดยอาจผสมผสานหรือเลือกปรัชญาการศึกษาให้เหมาะสมกับหลักสูตรนั้นๆ

2.2 ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

การถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมไปสู่คนรุ่นหลัง และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของสังคมให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งหลักสูตรที่จะนำไปจัดการเรียนการสอนให้กับอนุชนคนรุ่นหลังนั้น ต้องมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคมที่แยกไม่ออก และโดยธรรมชาติของสังคมและวัฒนธรรมมักมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรจึงมีความสัมพันธ์กับสภาพปัจจุบัน และความต้องการของสังคม ซึ่งควรคำนึงถึงปัจจัยทางด้านต่าง ๆ ได้แก่ (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553, หน้า 26-28)

- 1) โครงสร้างของสังคม
- 2) ค่านิยมในสังคม
- 3) ธรรมชาติของคนไทยในสังคม
- 4) การชี้นำสังคมในอนาคต
- 5) ลักษณะของสังคมตามความคาดหวัง
- 6) ศาสนาและวัฒนธรรมในสังคม

2.3 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน โดยระบบเศรษฐกิจจะเจริญก้าวหน้าเพียงใดจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนในสังคมนั้นๆ ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรจึงต้องให้ความสำคัญของปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) การเตรียมกำลังคน
- 2) การพัฒนาอาชีพ
- 3) การขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรม
- 4) การใช้ทรัพยากร
- 5) การพัฒนาคุณลักษณะของคนในระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน
- 6) การลงทุนทางการศึกษา

2.4 ปัจจัยทางด้านการเมืองการปกครอง

ข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง มีความสัมพันธ์กับการศึกษา เพราะการเมืองการปกครองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบ การอยู่ร่วมกันในสังคม บทบาท หน้าที่ สิทธิ และความรับผิดชอบที่ทุกคนพึงมีต่อสังคมและประเทศชาติ ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรควรนำปัจจัยพื้นฐานทางด้านการเมืองการปกครองมาพิจารณาเพื่อให้มีความสัมพันธ์กับการศึกษา ได้แก่

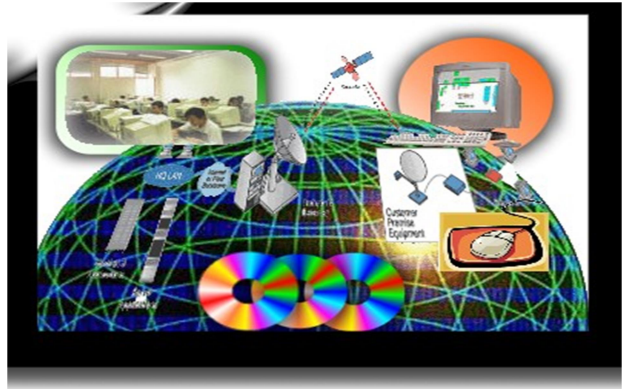
- 1) ระบบการเมืองการปกครอง
- 2) นโยบายของรัฐ
- 3) รากฐานของความเป็นประชาธิปไตย

2.5 ปัจจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องเพิ่มความรู้ใหม่ ทักษะใหม่ๆ และต้องเปลี่ยนแปลงเจตคติใหม่ๆ เพื่อทำให้เกิดความคิดใหม่ สังคมสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง ความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงควรให้ผู้เรียนตระหนักถึงสภาพข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เป็นผลกระทบจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรต้องให้มีความสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านนี้ โดยการจัดเนื้อหาหลักสูตร การเรียนการสอน ต้องเกี่ยวข้องกับ อุปกรณ์การสอนใหม่ๆ โปรแกรมใหม่ๆ เพราะวัสดุอุปกรณ์และวิธีการสอนใหม่ๆ จะสามารถช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้น

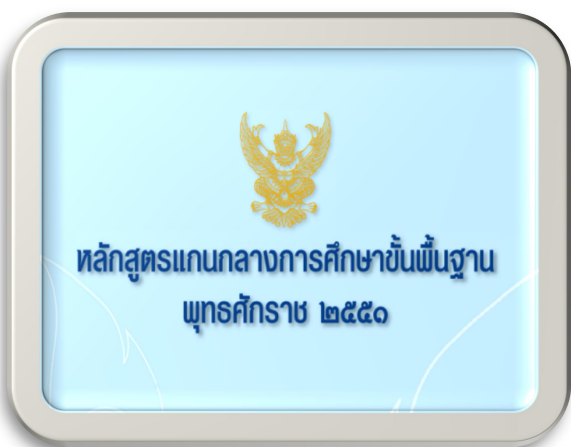

2.6 ปัจจัยทางด้านประวัติศาสตร์ทางการศึกษาและการศึกษาหลักสูตรเดิม

ประวัติศาสตร์มีความสำคัญต่อชีวิตและการกระทำในปัจจุบัน เพราะข้อมูลทางประวัติศาสตร์และการศึกษาหลักสูตรในอดีตย่อมมีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและการจัดทำหลักสูตรในปัจจุบัน ดังนั้น ผู้สร้างหลักสูตรจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์หลักสูตรเก่า/เดิม เพื่อสามารถพัฒนาหลักสูตรนั้นๆ ว่าเราต้องตั้งต้นจากสิ่งที่มีอยู่ และวิเคราะห์ตรวจสอบว่า หลักสูตรที่ใช้อยู่ นั้นดีหรือไม่ อย่างไร อะไรที่ดีอยู่แล้ว อะไรที่มีข้อบกพร่อง ล้าสมัย หรือไม่สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป มีจุดเด่น จุดด้อย ข้อดี ข้อเสีย ข้อบกพร่องในองค์ประกอบใด ซึ่งต้องพิจารณาหาคำตอบเพื่อช่วยให้เห็นความเหมาะสมของหลักสูตรในขณะนั้น

เพราะฉะนั้น ผู้สร้างหลักสูตรจึงควรนำประวัติศาสตร์และการศึกษาหลักสูตรเดิมมาวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรในปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้น

รศึกษานอกระบบ
ศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปักธงชัย

รศึกษานอกระบบ

ศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา

QR Code For O

รศึกษานอกระบบ

ศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปักธงชัย

รศึกษานอกระบบ

ศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา

QR Code For O

2.7 ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาการศึกษา

ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรอย่างยิ่ง โดยตามหลักจิตวิทยาจะต้องคำนึงถึงข้อมูลต่างๆ ได้แก่

- 1) ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
- 2) การกำหนดขอบเขตให้กว้างขวางของหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้มองเห็นความสอดคล้องและความสัมพันธ์ตั้งแต่ระยะต้นจนถึงขั้นสูงสุดในการจัดวิชา/หลักสูตรเฉพาะ
- 3) การจัดลำดับความยากง่ายและความสอดคล้องของพัฒนาการของผู้เรียน โดยคำนึงถึงวุฒิภาวะของแต่ละวัย
- 4) คำนึงถึงผลที่ผู้เรียนจะได้รับ โดยกำหนดความมุ่งหมายให้ชัดเจน เพราะการเจริญเติบโตและพัฒนาการเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน
- 5) ความต่อเนื่องของประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนในทุกระยะ
- 6) การส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน
- 7) ความสัมพันธ์เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน

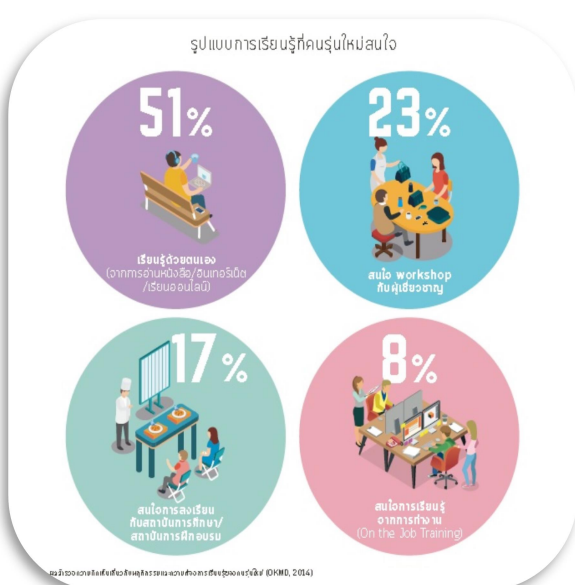

2.8 ปัจจัยทางด้านการต้องการและความสนใจของผู้เรียน

การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ในปัจจุบัน มักละเลยความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ซึ่งผู้สร้างหรือผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน โดยเฉพาะความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นต้องมีการสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดสภาพแวดล้อม จัดเนื้อหา จัดประสบการณ์ จัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่สอดคล้องทั้งในและนอกห้องเรียน และแสดงถึงเส้นทางการศึกษาต่อใน

ระดับสูงเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถวางแผนและตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคตได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน ซึ่งความสนใจของผู้เรียนจึงมีอิทธิพลต่อจุดมุ่งหมายในการพัฒนาหลักสูตรเช่นกัน ที่จะช่วยให้การพัฒนาสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาเป็นในโลกยุคปัจจุบัน

2.9 ปัจจัยทางด้านข้อมูลบุคลากร ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน ชุมชนหรือสังคมที่โรงเรียนตั้งอยู่

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร หมายถึง บุคคลภายนอกที่เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความครอบคลุมตามความต้องการจำเป็น อันได้แก่ นักวิชาการในสาขาวิชาต่างๆ สถานประกอบการที่เป็นแหล่งหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรเพราะหลักสูตรต้องผลิตคนสู่สถานประกอบการต่างๆในสังคม

ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน ชุมชน หรือสังคมที่โรงเรียนตั้งอยู่ จึงเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะ สภาพทั่วไปของโรงเรียน อันเกี่ยวข้องกับจำนวนครูในโรงเรียน จำนวนอาคารสถานที่ ห้องเรียน อุปกรณ์ และสื่อต่างๆ ตลอดจนข้อมูลด้านงบประมาณ ด้านความต้องการของครู ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจว่าจะพัฒนาหลักสูตรอย่างไรให้เหมาะสมกับศักยภาพของโรงเรียน

สำหรับชุมชนและสภาพสังคมที่โรงเรียนตั้งอยู่ จึงเป็นข้อมูลปัจจัยหนึ่งที่ผู้พัฒนาหลักสูตรต้องศึกษา เช่น สภาพแวดล้อม สภาพภูมิศาสตร์ และสภาพสังคมโดยทั่วไป ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่มีประโยชน์ในการเอื้ออำนวย ส่งเสริม สนับสนุน ให้การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรได้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น จะต้องให้ความสำคัญปัจจัยข้อมูลดังกล่าว เพื่อจะเสริมสร้างให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสมและตอบสนองต่อท้องถิ่นนั้นๆ เป็นอย่างดี

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับนักเรียน

สำหรับการส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับนักเรียน สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างหลากหลายวิธี ดังเช่น

1. สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่

1.1 การบูรณาการในรายวิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยครูผู้สอน

จะต้องออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายและยั่งยืน สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์สู่การปฏิบัติกับชีวิตจริงได้ โดยครูผู้สอนต้องวิเคราะห์ตัวชี้วัด วิเคราะห์เนื้อหาในรายวิชาพื้นฐานที่รับผิดชอบ ว่ามีตัวชี้วัดใด มีเนื้อหาใดที่ควรนำมาเชื่อมโยงให้เกิดความรู้ ความสามารถในการฝึกฝน/ฝึกทักษะ สมรรถนะสำคัญของนักเรียน อาทิ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมทักษะการปฏิบัติงาน ทักษะอาชีพให้นักเรียน จนสามารถปลูกฝังลักษณะนิสัยที่จะสร้างให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ ดังเช่น มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างแท้จริง เป็นต้น

ตัวอย่างการบูรณาการสู่กลุ่มสาระการเรียนรู้

- ระดับประถมศึกษา กำหนดเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐานไว้ จำนวน 840 ชั่วโมงต่อปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กำหนดเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน จำนวน 880 ชั่วโมงต่อปี หรือ 22 หน่วยกิตต่อปี
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน จำนวน 1,640 ชั่วโมงต่อปี หรือ 41 หน่วยกิต

ในส่วนของโครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนส่งเสริมทักษะอาชีพได้อย่างหลากหลาย โดยการจัดรายวิชาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับจุดเน้นและความพร้อมของสถานศึกษาได้ ซึ่งในระดับประถมศึกษาได้กำหนดให้จัดเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม ปีละไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมงต่อปี ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้จัดเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม ปีละไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมงต่อปี หรือ 5 หน่วยกิต และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้จัดเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติมรวม 3 ปี ไม่น้อยกว่า 1,600 ชั่วโมง หรือ 40 หน่วยกิต ตามความพร้อมและบริบทของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน ดังตาราง

โครงสร้างเวลาเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียน		
	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย
*กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม (รายวิชาพื้นฐาน)	840	880	1,640
*รายวิชาเพิ่มเติม	40 4%	200 17%	1,600 44%
ยึดหยุ่นตามสถานศึกษากำหนด			
*กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	รวม3ปี360
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ตามที่สถานศึกษากำหนด		

โปรแกรมด้านอาชีพ

*รายวิชาเพิ่มเติม
ให้ยึดหยุ่นใน

โครงสร้างเวลาเรียน

เพื่อเปิดโอกาสให้
นักเรียนเลือกเรียน
รายวิชาด้านอาชีพที่
หลากหลาย ตามความ
ถนัด/ความสนใจ

สำหรับการเปิดรายวิชาเพิ่มเติมด้านอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสได้เรียนรู้ และฝึกทักษะการปฏิบัติจริง สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาเพิ่มเติมด้านอาชีพ ได้หลากหลายรูปแบบ ดังนี้

1) จัดรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพหลากหลายตามความสนใจ (Shopping Course) โดยรายวิชาเพิ่มเติม จะต้องจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยเน้นการฝึกทักษะที่จำเป็นและคุณลักษณะที่จำเป็นต่ออาชีพนั้น ซึ่งต้องจัดให้นักเรียนสามารถเรียนจบในรายวิชานั้นๆ เช่น รายวิชาช่างขนมไทย ช่างแต่งหน้า ช่างเสริมสวย การปลูกพืชผักอินทรีย์ ฯลฯ เป็นต้น

2) จัดรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพให้นักเรียนเรียนต่อเนื่องเป็นชุดรายวิชา (Block Course) โดยสถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาเพิ่มเติม เป็นชุดรายวิชา (Block Course) ได้ 3 แบบ ได้แก่ (กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว, สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 21)

ก. **ชุดรายวิชามุ่งอาชีพเฉพาะ** เป็นชุดรายวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และต้องฝึกทักษะ รวมถึงการเตรียมคุณลักษณะที่จำเป็นเฉพาะอาชีพนี้ให้นักเรียนโดยเฉพาะ เช่น ชุดรายวิชาการสร้างเว็บเพจ 1 และ 2, ชุดรายวิชาการสร้างภาพเคลื่อนไหว 1 และ 2, ชุดรายวิชาคอมพิวเตอร์กราฟฟิก 1 และ 2 ฯลฯ เป็นต้น

ข. ชุดรายวิชาที่เป็นพื้นฐานทางวิชาการสู่อาชีพ เพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และเป็นการส่งเสริม การประกอบอาชีพ โดยรายวิชานี้ควรจัดให้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นชุดรายวิชา เช่น คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 1 และ 2 ,ชีววิทยาเพื่อสุขภาพ 1 , 2 และ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 และ 2 ซึ่งรายวิชาเพิ่มเติมเหล่านี้ จะช่วยให้นักเรียนสามารถนำไปใช้สู่การประกอบอาชีพอิสระเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนได้ เช่น การสอนพิเศษให้กับน้องๆ ในรายวิชาต่างๆ เป็นต้น

ค. ชุดรายวิชามุ่งค้นหาอาชีพ เป็นรายวิชาที่นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และเน้นฝึกทักษะ รวมถึงการเตรียมคุณลักษณะที่จำเป็นต่ออาชีพ โดยสถานศึกษาต้องกำหนดเป็นชุดรายวิชาที่ให้นักเรียน เรียนหลายอาชีพในกลุ่มอาชีพเดียวกัน แต่ละอาชีพใช้เวลาเรียนสั้นๆ ภายใน 1 รายวิชา เช่น

* **อาชีพในกลุ่มเกษตรกรรม** โดยให้สถานศึกษา จัดเป็น 3 ฐานอาชีพ ใน 1 รายวิชา เช่น จัดให้เรียนเป็นฐาน ได้แก่ 1)ฐานการปลูกพืชสมุนไพร 2)ฐานการเลี้ยงไก่ไข่ และ 3)ฐานการทำปุ๋ยชีวภาพ โดยจัดฐานการเรียนประมาณ 6 สัปดาห์ ต่อ 1 ฐาน เป็นต้น

* **อาชีพในกลุ่มงานช่าง** โดยให้สถานศึกษา จัดเป็น 3 ฐานอาชีพ ใน 1 รายวิชา เช่น จัดให้เรียนเป็นฐาน ได้แก่ 1) ฐานการทำกระถางปูนเปลือย 2)ฐานงานช่างซ่อมจักรยาน และ 3)ฐานผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น โดยจัดฐานการเรียนประมาณ 6 สัปดาห์ ต่อ 1 ฐาน เป็นต้น

* **อาชีพในกลุ่มงานคหกรรม** โดยให้สถานศึกษา จัดเป็น 3 ฐานอาชีพ ใน 1 รายวิชา เช่น จัดให้เรียนเป็นฐาน ได้แก่ 1)ฐานการทำขนมไทย 2)ฐานการทำอาหารไทย และ 3) ฐานการทำน้ำสมุนไพร โดยจัดฐานการเรียนประมาณ 6 สัปดาห์ ต่อ 1 ฐาน เป็นต้น

***อาชีพในกลุ่มงานคอมพิวเตอร์** โดยให้สถานศึกษา จัดเป็น 3 ฐานอาชีพ ใน 1 รายวิชา เช่น จัดให้เรียนเป็นฐาน ได้แก่ 1)ฐานการสร้างเว็บเพจ 2)ฐานการสร้างเว็บไซต์ และ 3)ฐานการออกแบบ Infographic โดยจัดฐานการเรียนประมาณ 6 สัปดาห์ ต่อ 1 ฐาน เป็นต้น **ฯลฯ**

ฉะนั้น สถานศึกษาจึงต้องมีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ได้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน โดยอาจจัดในสถานปฏิบัติงาน สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ โดยทั้งนี้ ให้ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของสถานศึกษา นักเรียน และดุลยพินิจของครูผู้สอน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ศึกษาค้นคว้า ฝึกประสบการณ์การทำงาน นำเสนอผลงาน/ผลิตภัณฑ์ และอาจส่งเสริมให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้เป็นรายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่ม ซึ่งการจัดตารางเรียนอาจจัดเวลาในแต่ละครั้ง แต่ละเรื่องไม่เท่ากัน โดยคำนึงถึงความยากง่ายของสิ่งที่เรียน/การฝึกทักษะ/การฝึกปฏิบัติ

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในการส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับนักเรียน ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการฝึกทักษะ การฝึกการปฏิบัติ ดังนั้น จึงต้องเน้นการวัดตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อวัดและประเมินผลที่ประกอบด้วย

- 1) ความรู้ ความคิด
- 2) ความสามารถในการปฏิบัติงาน
ทักษะกระบวนการทำงาน
- 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ใน

การทำงาน เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม
ซึ่งครูผู้สอนจะต้องฝึกให้นักเรียนประเมิน
ตนเองด้วย ทั้งด้านความคิดและความรู้สึก
โดยให้นักเรียนได้ฝึกนำเสนอผลงานของตนเองว่า
มีขั้นตอน กระบวนการทำอย่างไร มีจุดบกพร่อง
หรือจุดดีตรงไหน นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้าง
และนักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่องานที่ทำ
ขณะเดียวกันก็ควรเปิดโอกาสให้เพื่อนๆ ได้
วิพากษ์วิจารณ์งานของนักเรียน เพื่อจะได้นำไปสู่
ความภาคภูมิใจและการปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น
ต่อไป

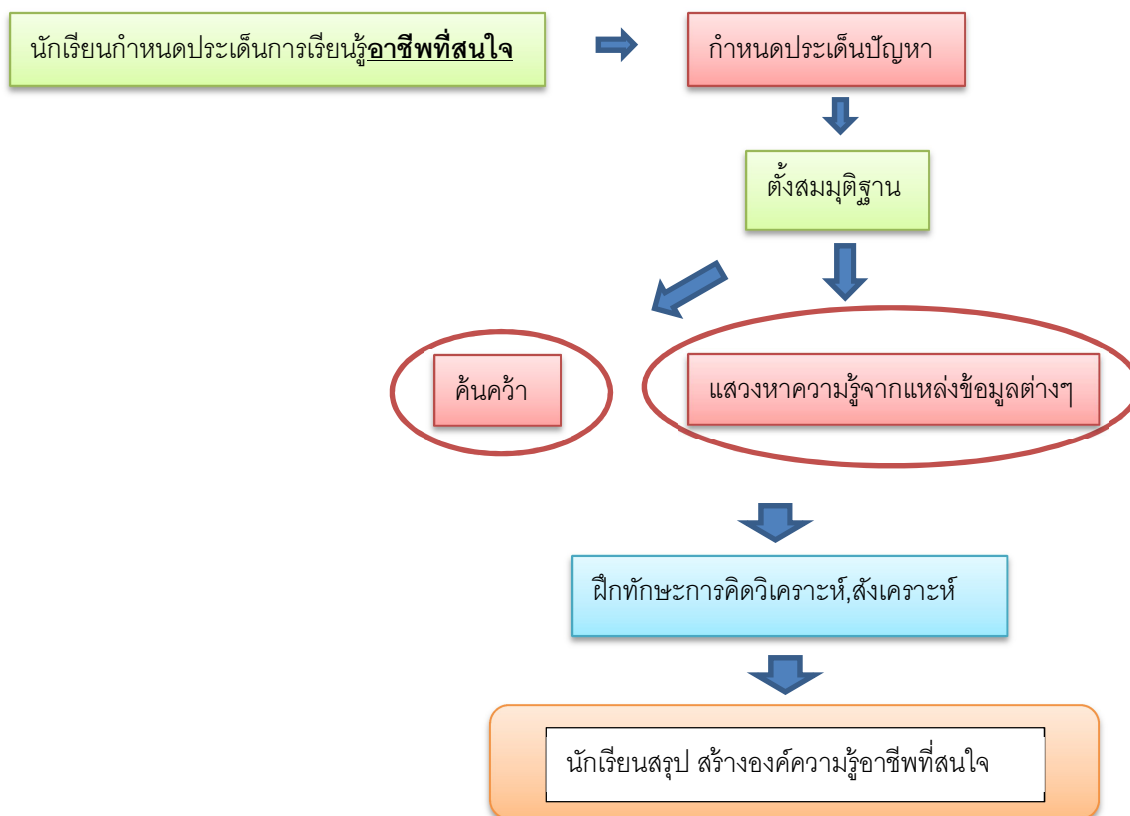

3) จัดรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพ (IS : Independent Study)

สำหรับโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้กำหนดให้จัดรายวิชาเพิ่มเติมในลักษณะให้นักเรียนเรียนต่อเนื่องเป็นชุดรายวิชา (Block Course) ดังนั้น โรงเรียนสามารถจัดรายวิชาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยสามารถนำมาจัดเพื่อเสริมความรู้และทักษะอาชีพที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาอาชีพที่ตนสนใจ โดยสามารถเปิดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม 2 รายวิชา ให้นักเรียนได้เรียนต่อเนื่อง ภาคเรียนละ 1 รายวิชา และ/หรือจัดอยู่ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยจัดให้เรียนในชั้นปีใดก็ได้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เช่น

- ภาคเรียนที่ 1 จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่ 1 จัดการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์

ความรู้ (Research and Knowledge Formation : IS 1) กำหนดเวลาเรียน 1-1.5 หน่วยกิต ในรายวิชานี้ ซึ่งรายวิชาการจัดการเรียนรู้ใน IS 1 นี้ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเป็น การศึกษาค้นคว้า และสร้างองค์ความรู้โดยนักเรียนจะเลือกประเด็นที่สนใจในการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ เพื่อกำหนดประเด็นปัญหา ตั้งสมมุติฐาน ค้นคว้า แสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ โดยครูผู้สอนต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและการพัฒนาการของนักเรียน ตลอดจนความยากง่ายของชิ้นงานหรือภาระงานที่นักเรียนปฏิบัติตั้งมีความเหมาะสม ดังแผนภาพ

- ภาคเรียนที่ 2 จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่ 2 การสื่อสารและการนำเสนอ

(Communication and Presentation – IS 2) กำหนดเวลาเรียน 1-1.5 หน่วยกิต ในรายวิชานี้ ซึ่งรายวิชาการจัดการเรียนรู้ใน IS 2 จะเป็นการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องจากรายวิชาแรก โดยนำสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวกับอาชีพจากรายวิชา IS1 มาเขียนรายงาน หรือเอกสารทางวิชาการ และนำเสนอเพื่อสื่อสารถ่ายทอดข้อมูลความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจ ดังแผนภาพ

จาก IS 1 เมื่อนักเรียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ซึ่งกำหนดประเด็นอาชีพที่ศึกษาและสนใจ ได้รวบรวมค้นคว้าจนได้องค์ความรู้จึงสามารถสรุปองค์ความรู้อาชีพที่ตนสนใจได้

ภาคเรียนที่ 2 เรียนรายวิชาอย่างต่อเนื่องคือ IS 2 โดยนำองค์ความรู้ที่ได้ มาเขียนเป็นรายงาน หรือเอกสารทางวิชาการ/เป็นคู่มือ/เอกสารประกอบการเรียน แล้วจึงมานำเสนอ/สื่อสาร ถ่ายทอดข้อมูลความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจ

หลังจากนักเรียนจัดทำรายงานและนำเสนอ สื่อสาร ถ่ายทอดข้อมูลความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจแล้ว คุณครูต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อเนื่อง โดยให้นักเรียนนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity : IS 3) ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงต่อจากการเรียน IS 2 โดยนักเรียนจะต้องนำสิ่งที่เรียนรู้หรือประสบการณ์ทางอาชีพไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

สำหรับการจัดการเรียนรู้ ใน IS1-IS2-IS3

นักเรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้รับความรู้ มาเป็นผู้ตระหนักในความสำคัญ ของกระบวนการศึกษาค้นคว้าของตนเอง เห็นคุณค่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ โดยเห็นว่าแหล่งเรียนรู้มีหลากหลาย และครูผู้สอนจะ

เป็นส่วนหนึ่งของแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และขอความช่วยเหลือ เมื่อศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองว่าเป็นอย่างไร **ดังนั้น IS 1** เป็นการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation) ซึ่งเป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนกำหนดประเด็น ปัญหา ตั้งสมมุติฐาน ค้นคว้า แสวงหาความรู้และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ **(บันไดขั้นที่ 1-3)**

IS 2 เป็นการสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation) เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับ มาพัฒนาวิธีการถ่ายทอด สื่อสารความหมาย แนวคิด ข้อมูล และ องค์ความรู้ด้วยวิธีการนำเสนอที่เหมาะสม หลากหลายรูปแบบและมีประสิทธิภาพ **(บันไดขั้นที่ 4)**

IS 3 เป็นการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity) เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนนำและประยุกต์องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เกิดการบริการสาธารณะ (Public Service) **(บันไดขั้นที่ 5)**

สำหรับการวัดและประเมินผลในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation : IS1) และการสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation : IS2) ต้องประเมินและตัดสินผลการเรียนโดยให้ ระดับผลการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติมตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

และในส่วนกิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการบริการสังคม (Social Service Activity : IS3) ให้วัดและประเมินผลการวางแผนการปฏิบัติกิจกรรม ตามแผนที่กำหนด และการสรุปรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยให้ผลการประเมิน เป็น ผ่าน / ไม่ผ่าน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เพราะ IS3 เป็นการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงต่อเนื่องจาก IS2 เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำและประยุกต์องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เกิดการบริการสาธารณะ (Public Service)

2. สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพโดยจัดทำโครงการอาชีพ

สำหรับโครงการอาชีพ เป็นเครื่องมือและวิธีการหนึ่งของการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งที่สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการสอน จัดกระบวนการสอน ฝึกกระบวนการทำงาน เพื่อวางรากฐานให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางอาชีพ ฝึกให้นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้ผลิต เป็นผู้ให้บริการ โดยมีการส่งเสริมปลูกฝังเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ ฝึกให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในอาชีพตาม

ความต้องการและความสนใจของนักเรียนจนครบกระบวนการเพื่อให้นักเรียนได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งการทำโครงการอาชีพให้กับนักเรียน จะต้องฝึกให้นักเรียนเริ่มต้นตั้งแต่ ดังนี้

- การวิเคราะห์
- การวางแผน
- การปฏิบัติงาน
- การจัดการกับผลผลิต
- การจัดจำหน่าย
- การให้บริการ
- การจัดการรายได้จากการจำหน่ายผลผลิต หรือการให้บริการ

ดังนั้น ครูผู้สอนจึงเป็นที่ปรึกษาในการปฏิบัติโครงงานอาชีพของนักเรียน ซึ่งโครงงานอาชีพของนักเรียน อาจจัดทำโดยการรวมกลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันได้ ในหนึ่งห้องเรียนอาจมีโครงงานอาชีพแตกต่างกันได้ตามความถนัด ความพร้อมและความสนใจของนักเรียน ฉะนั้น สถานศึกษาสามารถจัดให้นักเรียนทำโครงงานอาชีพในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพได้โดยตรง หรืออาจจัดให้นักเรียนได้ทำโครงงานอาชีพในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆได้ หรืออาจบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้

สำหรับการเสริมทักษะอาชีพด้วยโครงงานอาชีพ จำเป็นต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของนักเรียน ควรจัดตามความจำเป็น ไม่ควรให้มากเกินไป หรือในการดำเนินงานต้องไม่มีค่าใช้จ่ายสูงเกินไป และครูผู้สอนต้องดูแล กำกับ ให้คำปรึกษาตลอดกระบวนการทำงาน เพื่อให้นักเรียนสามารถดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ การเรียนและการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนอย่างแท้จริง

ตัวอย่าง การนำเสนอโครงงานอาชีพ

มีหัวข้อสำคัญ ดังนี้

1. ชื่อโครงงานอาชีพ
2. ผู้จัดทำ
3. ที่ปรึกษา

4. เหตุผล ความสำคัญ
5. วัตถุประสงค์
6. เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์
- สถานที่ปฏิบัติงาน งบประมาณ
7. วิธีการดำเนินงาน
8. แผนการปฏิบัติงาน (ระยะเวลาในการดำเนินงาน)
9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
10. เอกสารอ้างอิง

หมายเหตุ สถานศึกษาควรวางแผนในแต่ละปีการศึกษา คือ หลังจากนักเรียนดำเนินโครงการอาชีพเสร็จเรียบร้อยแล้ว สถานศึกษาควรเปิดเวทีให้นักเรียนได้นำเสนอผลงานโครงการอาชีพ โดยอาจจัดนิทรรศการ จัดตลาดนัดอาชีพของนักเรียน หรือร่วมกิจกรรมตามถนนคนเดิน หรือตลาดนัดในชุมชน (ตามบริบท) เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ จากการทำโครงการอาชีพที่ดำเนินการได้สำเร็จ โดยนักเรียนอาจจัดทำโปสเตอร์ประกอบเผยแพร่โครงการอาชีพของกลุ่มตนเอง หรือนำผลิตภัณฑ์มานำเสนอ แสดงผลงาน ผลิตภัณฑ์ จากสิ่งที่ค้นพบจากการทำโครงการอาชีพ หรือได้ทดลองปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง การเป็นผู้ประกอบการในการขาย การแนะนำสินค้า ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รู้จักวางแผน การจัดการ การจัดจำหน่าย และการตลาด ฯลฯ เป็นต้น

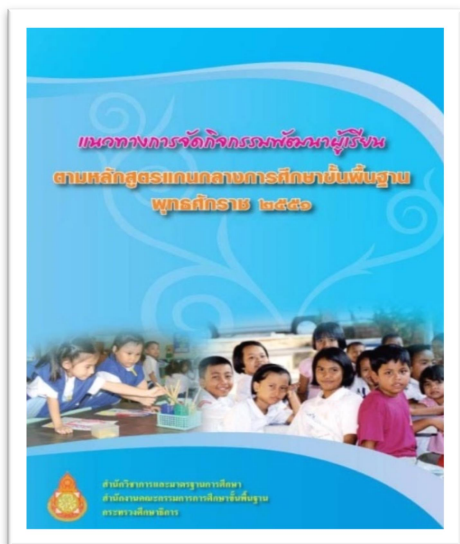
3. สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพโดยจัดฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ

สำหรับการจัดฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ สถานศึกษาสามารถพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอยู่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้จากสถานการณ์จริง เป็นการสร้างประสบการณ์ตรงที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงให้กับนักเรียน ซึ่งแหล่งเรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้ต่างๆ ภายในโรงเรียนก็จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจพร้อมทั้งมีความสำนึกและมีความตระหนัก เห็นคุณค่าของความสำคัญในการฝึกทักษะทางอาชีพ ซึ่งสถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติมทางด้านอาชีพ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยสามารถจัดกิจกรรมชุมนุม/ชมรม ทางด้านอาชีพเพื่อให้สอดคล้องกับฐานการเรียนรู้ หรือใช้ฐานการเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางอาชีพตามความสนใจของนักเรียนได้ ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากฐานการเรียนรู้ โดยสามารถเตรียมนักเรียนได้เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติจริงในงานอาชีพนั้น ๆ ซึ่งครูผู้สอนอาจจัดหมุนเวียนกลุ่มนักเรียนเข้าศึกษา เรียนรู้ โดยมีครูดูแล กำกับ เป็นพี่เลี้ยง เป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในแต่ละฐานการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ในแต่ละฐานอย่างตั้งใจ เข้าใจ และสามารถฝึกปฏิบัติกิจกรรมนั้นอย่างแท้จริง

4. สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพโดยการจัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

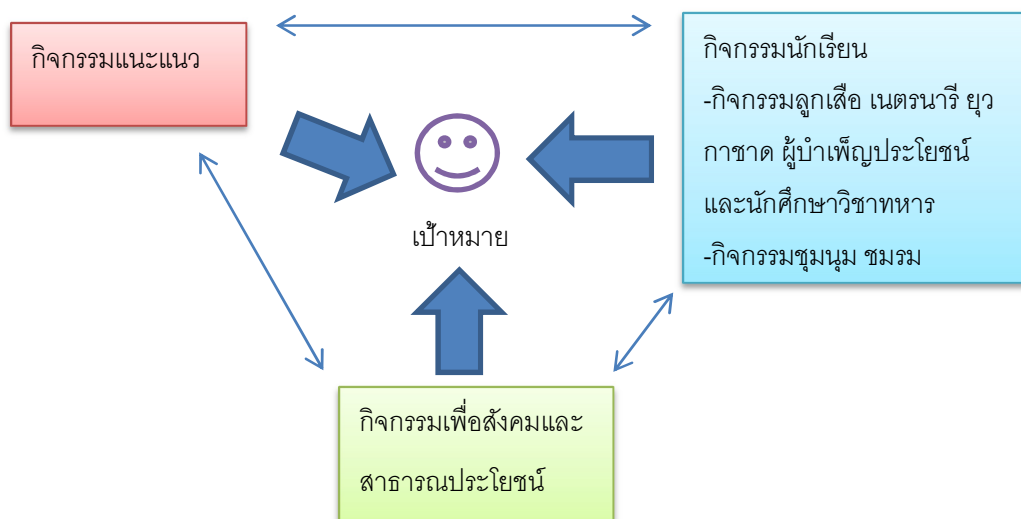
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ช่วยให้ผู้เรียนให้น้องค์ความรู้ ทักษะจากการ เรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรม พัฒนาตนเอง **เพื่อเป็นคนดี** มีคุณธรรม จริยธรรม มี วินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม **เป็นคนมีปัญญา** ในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี และ**เป็นคนมีความสุข** ในการ ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสิ่งที่กล่าวข้างต้นก็คือ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ และหล่อหลอม ปลุกฝังให้ ส่งผลพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตาม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด

สำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 1)

1. กิจกรรมแนะแนว
2. กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย
 - *กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี, ยุวกาชาด, ผู้บำเพ็ญประโยชน์, นักศึกษาวิชาทหาร
 - *กิจกรรมชุมนุม ชมรม
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

โดยทั้ง 3 กิจกรรมจะมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน และมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดสมรรถนะที่สำคัญ และเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันจะนำไป สู่ความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดหมายและวิสัยทัศน์ของหลักสูตรต่อไป โดยมีเป้าหมาย ร่วมกันของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้ง ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังภาพ

ภาพ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้ง 3 ลักษณะ

ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 4

ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 2)

1. พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
2. พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียน เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม
3. เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

ซึ่ง สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้ให้กว้างขวาง หลากหลาย ทั้งด้านวิชาการและด้านอาชีพ การเสริมสร้างบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ศักยภาพ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งนำไปสู่การดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยที่ส่งเสริมในการเคารพในสิทธิเสรีภาพ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน ประพฤติตนอย่างมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ โดยเน้นการปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นหมู่คณะ และทำงานอย่างเป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้

สำหรับโครงสร้างเวลาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

กิจกรรม	ประถมศึกษา						มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4-6
กิจกรรมแนะแนว										
กิจกรรมนักเรียน										
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	60 ชั่วโมง						45 ชั่วโมง			60 ชั่วโมง
รวม	120	120	120	120	120	120	120	120	120	360

หมายเหตุ การจัดสรรเวลาของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนขึ้นอยู่กับบริหารจัดการของสถานศึกษา ทั้งนี้
ให้เป็นไปตามโครงสร้างเวลาของหลักสูตร และผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและฝึกปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 3
ลักษณะ อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องทุกปีจนจบการศึกษาตามหลักสูตร

ดังนั้น แนวคิดการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมุ่งพัฒนา
ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการเรียนต่อ และประกอบอาชีพ จึง
กำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 5)

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และ
ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง
2. มีความรู้อันเป็นสากลและความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้
เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและ
การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา
สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคม
อย่างมีความสุข

สำหรับกิจกรรมนักเรียน เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่สามารถใช้ในการเติมเต็ม ความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ของนักเรียนที่เกี่ยวกับอาชีพให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อค้นหาความถนัดและความสนใจของตนเอง และพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ

ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน หรือชุมนุม /ชมรม จึงมีหลักการสำคัญ คือ

1. จัดตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน
โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา
2. จัดให้นักเรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกัน
แก้ปัญหา
3. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน
4. จัดให้เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของนักเรียน
5. ดูแลบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

โดยสถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมทางอาชีพตามความถนัดและความสนใจ โดยสถานศึกษาเสนอกิจกรรมอาชีพให้นักเรียน หรือให้นักเรียนรวมกลุ่มกันเสนอกิจกรรมทางอาชีพ ซึ่งอาจเรียกชื่อว่า ชุมนุมอาชีพ...หรือชมรมอาชีพ...ตามที่ตกลงกันในกลุ่ม

5. สามารถส่งเสริมทักษะอาชีพโดยจัดหลักสูตรอาชีพระยะสั้น

สำหรับการจัดหลักสูตรอาชีพระยะสั้น ทางสถานศึกษาต้องประสานงานความร่วมมือกับสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา เช่น วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง หรือสถานประกอบการใกล้เคียง เพื่อขอความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรอาชีพระยะสั้นเพิ่มเติมให้นักเรียนที่สนใจ โดยเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสริมสร้างทักษะและฝึกประสบการณ์ทางอาชีพต่างๆ ในเบื้องต้นจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญโดยตรง

6. สามารถเสริมสร้างประสบการณ์ทางอาชีพ (Work Experience)

สำหรับการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพในชั้นเรียน สถานศึกษาสามารถจัดให้นักเรียนได้ทั้งในเวลาหลังเลิกเรียน วันเสาร์ – วันอาทิตย์ ในช่วงเวลาปิดภาคเรียน (ปิดเทอมเล็กกับ Project อาชีพ, ปิดเทอมใหญ่ฝึกทักษะอาชีพกับ work experience) เป็นต้น

ตามนโยบายเส้นทางการมืงานทำ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียน ดังนี้

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับนักเรียน

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้บริบทในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (Contextualized Approach to Curriculum and Instruction) ซึ่งแต่เดิมนั้น แนวทางการจัดการศึกษา ความรู้และทักษะจะถูกแยกออกมาจากบริบท โดยหวังว่าวันหนึ่ง นักเรียนจะนำเอาความรู้และทักษะที่เรียนในห้องเรียนไปใช้นอกห้องเรียนได้

แต่แนวคิดใหม่นี้ ต้องเริ่มจากบริบทที่เป็นจริง แล้วถักทอบริบทไปใช้ในขั้นตอนการสอน และการวัดประเมินผลที่ควรต้องมุ่งไปที่ความรู้และทักษะของนักเรียนตามความต้องการในขณะนั้น ซึ่งการเรียนรู้แนวทางการใช้บริบท จึงเป็นการถ่ายโอน (transfer) การเรียนรู้จากบริบทหนึ่งไปยังอีกบริบทหนึ่ง ซึ่งไม่ได้มุ่งเน้นเพียงข้อเท็จจริง (fact) แต่รวมถึงภาพรวมใหญ่ (big picture) ที่ประกอบด้วย หลักการ (principles) แบบแผน (patterns) และความสัมพันธ์ (relationships) ที่จะได้มาจากการประยุกต์ใช้ความรู้ (application of knowledge) นั้นเอง

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับนักเรียน สถานศึกษา และครูผู้สอน จึงต้องหันมาดูบริบทของท้องถิ่นในชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรดังที่กล่าวไว้ในตอนที่ 2 ว่ามีสภาพบริบทเป็นอย่างไร มีแหล่งเรียนรู้ มีภูมิปัญญา มีองค์ความรู้ มีวิถีชีวิตและความเป็นอยู่อย่างไร มีจุดเด่น มีของดีที่น่าภาคภูมิใจ ทั้งบุคคล สถานที่ ผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญาต่างๆ ฯลฯ ที่มีอยู่ในชุมชนนั้น ซึ่งสถานศึกษา และครูผู้สอนสามารถนำมาวางแผนในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับนักเรียนได้ จึงควรสร้างความเข้าใจ และนำกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติและพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริงจึงควรทำความเข้าใจ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของหลักสูตรท้องถิ่น

หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่สร้างขึ้นจากสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน หลักสูตรท้องถิ่นจะมีความสอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยผู้เรียนสามารถแสวงหาองค์ความรู้ที่ตอบสนองกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเอง การปรับตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ตามสภาพจริงของตนเอง สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาครอบครัว และพัฒนาชุมชนได้

หรืออีกนัยหนึ่ง จึงอาจสรุปได้ว่า หลักสูตรทองถิ่น หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดให้กับกลุ่มผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยหลักสูตรทองถิ่นจะจัดตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งมีเป้าหมายหลัก คือ ต้องการให้ผู้เรียนได้นำความรู้ของหลักสูตรทองถิ่นไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

2. หลักการในการพัฒนา

หลักสูตรทองถิ่น

หลักสูตรทองถิ่น มีหลักการในการพัฒนาที่ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายได้เกิดปัญญา หรือเกิดการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

2.1 การเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ โดยมีเป้าหมายมุ่งไปที่การเรียนรู้จากสภาพปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และการ

การปรับปรุงอย่างลึกซึ้ง คือ ต้องการให้ผู้เรียนได้รู้และเข้าใจอย่างกระจ่างว่า ที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบันจนสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์มาเป็นองค์ความรู้ของตนเองได้

2.2 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติจริง โดยมีเป้าหมายมุ่งไปที่การเรียนรู้ในการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อการปฏิบัติจริง จนเกิดความชำนาญและสามารถปฏิบัติได้ในทุกสถานการณ์

2.3 การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน โดยมีเป้าหมายมุ่งไปที่การเรียนรู้ เพื่อเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ด้วยการมีความเชื่อ และความตระหนักที่ว่า มนุษย์ทุกคนต้องร่วมมือกัน พึ่งพาอาศัยกัน และอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

2.4 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพ โดยมีเป้าหมายมุ่งไปที่การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีชีวิตที่งอกงาม ปรับปรุงบุคลิกภาพอย่างมั่นใจ เน้นการมีเหตุผลและมีวิสัยทัศน์

3. ความสำคัญของหลักสูตรทองถิ่น

หลักสูตรทองถิ่น เป็นหลักสูตรบูรณาการที่ผู้เรียน ชุมชน และครู ร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเรียนจากชีวิตจริง เรียนแล้วเกิดการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตอย่างมีคุณภาพและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมอย่างมีความสุข สำหรับการจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้เรียน โดยครูจะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ผู้เรียนจะเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น หลักสูตรทองถิ่นจึงมีความสำคัญ ดังนี้

3.1 เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะเนื้อหาสาระของหลักสูตรทองถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนตามสภาพปัญหาที่เป็นจริง

3.2 ทำให้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน เพราะผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

3.3 ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ เพื่อที่จะนำมาใช้เป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของตนเองในวันข้างหน้า รวมทั้งผู้เรียนได้วิธีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อการตัดสินใจที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของตนเอง

3.4 ทำให้ชุมชนและภูมิปัญญาชุมชน ได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนเป็นสมาชิกของชุมชน

4. ลักษณะของหลักสูตรท้องถิ่น มีลักษณะดังต่อไปนี้

4.1 เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความหลากหลายของปัญหาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เหมาะสมกับเพศ วัย ให้มีความสมดุลทั้งด้าน ความรู้ ความคิด และทักษะที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงจนเกิดทักษะและสามารถนำไปใช้กับสถานการณ์อื่นได้อย่างเหมาะสม

4.2 เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ท้องถิ่นของตนเอง ซึ่ง

เป็นการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับชีวิตจริงและการทำงาน รวมทั้งเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน ที่มีการส่งเสริมให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ร่วมจัดการศึกษา

4.3 เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตจริง โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้อย่างบูรณาการ ไม่แยกส่วนของกระบวนการเรียนรู้ โดยผู้เรียนเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูจะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน อันจะนำไปสู่การคิดเป็น ทำเป็น และสามารถแก้ไขปัญหามากมายได้

4.4 เป็นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาได้ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

4.5 เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคมในด้านศีลธรรม จริยธรรม และการดำรงไว้ซึ่งสังคมประชาธิปไตย การรักษาสังแวดล้อม ให้เกิดศรัทธา เชื่อมมั่นใน ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมในท้องถิ่นของชุมชนและของประเทศชาติ

5. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีกระบวนการพัฒนา ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ดังนี้ (อัญชลี ธรรมะวิธิกุล : 2552)

ขั้นที่ 1 การสำรวจสภาพปัญหาของชุมชน

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชนและ

ความต้องการของผู้เรียน

ขั้นที่ 3 การเขียนผังหลักสูตร

ขั้นที่ 4 การเขียนหลักสูตร

จากขั้นตอนกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น จึงอธิบายรายละเอียด ดังนี้

5.1 การสำรวจสภาพปัญหาของชุมชน คือ เป็นการศึกษาข้อมูลความเป็นอยู่ของชุมชน เพื่อให้ได้ซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ผู้สำรวจได้แก่ ครู ผู้เรียน และ ผู้เกี่ยวข้อง โดยทำการสำรวจข้อมูลจากเอกสารซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ เช่น ข้อมูลจากการวางแผน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ข้อมูล จปฐ. และจากหน่วยงานอื่นๆ ที่ได้รวบรวมไว้แล้ว และ**สำรวจข้อมูลปฐมภูมิที่ผู้สำรวจไปรวบรวมข้อมูลจากชุมชน** เป็นข้อมูลที่สำคัญและเป็น ประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งเป็นข้อมูลที่แท้จริง และเป็นปัจจุบันของผู้เรียนและชุมชน

ซึ่งมีประเด็นในการสำรวจข้อมูล เช่น โครงสร้างด้านกายภาพ และประวัติชุมชน ข้อมูล ประชากร เศรษฐกิจ การศึกษา สังคม และวัฒนธรรม การเมือง การปกครองและข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน

สำหรับวิธีการสำรวจสภาพปัญหาของชุมชน อาจใช้หลายๆ วิธีการ ผสมผสานกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ ถูกต้องสมบูรณ์และเป็นรูปธรรม เช่น การสัมภาษณ์

การใช้แบบสอบถาม การสังเกต หรือการจัดเวทีประชาคม เป็นต้น

5.2 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและความต้องการของผู้เรียน

เมื่อทำการสำรวจชุมชนเสร็จแล้ว ข้อมูลที่ได้จะมีสภาพปัญหาของชุมชนที่หลากหลายมีทั้งปัญหาที่เป็นระดับความต้องการ (Want) และปัญหาความจำเป็น (Need) ดังนั้น จะต้องนำปัญหานั้นมา วิเคราะห์ จัดหมวดหมู่ของปัญหา เช่น แบ่งตามประเภทความรุนแรงของปัญหา ความยากง่ายใน

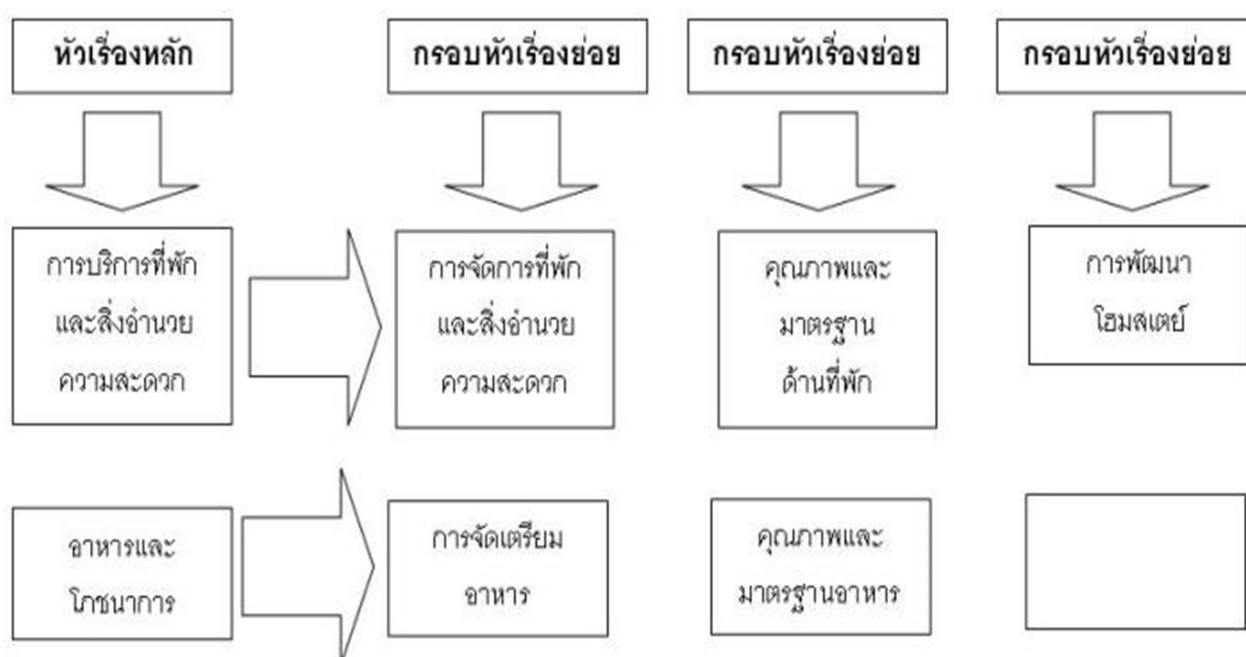
การดำเนินการแก้ปัญหา ความเร่งด่วนของปัญหา และข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน และนำทรัพยากรใช้ได้เกิดประโยชน์

5.2 การเขียนผังหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ผังหลักสูตร หมายถึง กรอบความคิดหัวข้อของหลักสูตร ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยหัวข้อเรื่อง หรือหัวข้อเนื้อหาหลักและหัวข้อย่อยที่ได้จากความต้องการ เป็นผลจากวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจากการสำรวจมาจากชุมชน ให้นำหัวข้อความต้องการมาจัดทำผังหลักสูตรท้องถิ่น โดยโครงสร้างของผังหลักสูตร ประกอบด้วย

หัวเรื่องหลัก (Theme) หรือหัวข้อเนื้อหาหลักเป็นหัวข้อที่บอกถึงชื่อเรื่องใหญ่ได้จากกลุ่มความต้องการ (ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา) ซึ่งจะคลุมความต้องการย่อย ๆ ในขอบข่ายเรื่องเดียวกัน

หัวข้อย่อย (Title) เป็นหัวข้อเรื่องที่ตั้งชื่อจากความต้องการย่อยที่อยู่ในกลุ่มความต้องการใหญ่ ซึ่งอาจมีหลายเรื่อง ในการพิจารณาหัวข้อย่อย ให้พิจารณาความต้องการย่อยที่วิเคราะห์แล้ว ถ้าเรื่องใดเป็นเรื่องกลุ่มเดียวกัน ก็จะรวมเป็นหัวข้อเดียวกัน ซึ่งการสร้างกรอบหัวข้อย่อย จะต้องจัดเรียงลำดับของเนื้อหาจากง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยากขึ้น ตามลำดับ หรือจัดลำดับจากความเร่งด่วน ไปสู่เนื้อหาที่เนิ่นด่วนน้อยกว่า การสร้างกรอบหัวเรื่องย่อยสามารถสร้างเพิ่มเติมได้ ดังนั้น ในแต่ละหัวข้อหลัก ควรมีกรอบวางไว้ด้วย เมื่อพบปัญหาใหม่ในเรื่องเดียวกัน ก็สามารถนำเนื้อหามาใส่กรอบเพิ่มเติมได้ ดังตัวอย่างการเขียนผังหลักสูตร

ตัวอย่างผังหลักสูตรอาชีพโฮมสเตย์

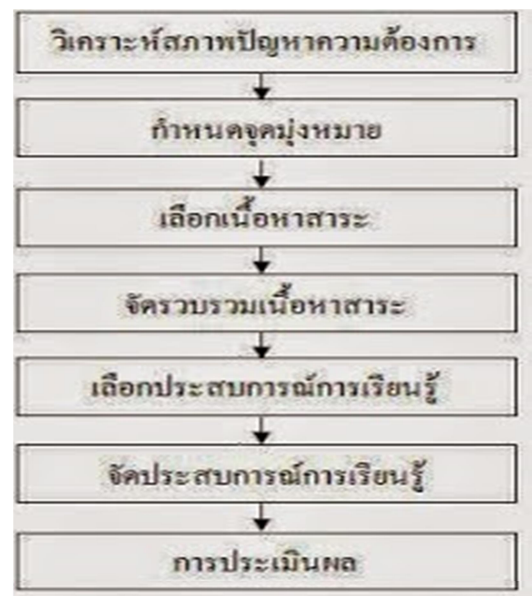

5.3 การเขียนหลักสูตรท้องถิ่น

สำหรับการเขียนหลักสูตรท้องถิ่น มีนักการศึกษา เช่น ทาบ่า (Taba. 1962) มีแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

Hilda Taba (ทาบ่า) (1902-1967) เป็นนักหลักสูตรกลุ่มแนวคิดการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ (scientific management) ที่มีชื่อเสียงในวงการด้านหลักสูตรและการสอน เธอเป็นศิษย์ของ John Dewey นักปรัชญาการศึกษาที่พัฒนามาจาก Taba สำเร็จปริญญาตรีบัณฑิตด้วยการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง พลวัตของการศึกษา: วิทยานิพนธ์ของแนวคิดการศึกษาพัฒนาการ (1932) (Dynamics of Education: A Methodology of Progressive Educational Thought) ซึ่งเน้นการนำเสนอการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นประชาธิปไตย

เพื่อความสอดคล้องและเกิดความสมดุล โดยยึดแนวความคิดการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว การเขียนหลักสูตรท้องถิ่น ผู้สร้างหลักสูตรจึงควรกำหนดโครงสร้างการเขียนหลักสูตรท้องถิ่นได้ ดังนี้

1. ชื่อหลักสูตร
2. ความสำคัญ
3. จุดมุ่งหมาย
4. วัตถุประสงค์
5. เนื้อหาหลักสูตร
6. เวลาเรียน
7. แหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน
8. การวัดและประเมินผลการเรียน
9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
10. โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร

6. หลักในการเขียนหลักสูตรท้องถิ่น

สำหรับการเขียนหลักสูตรท้องถิ่น มีดังนี้

6.1 ความสำคัญ (Emphasis) ในส่วนนี้ หลักสูตรท้องถิ่น เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาสามารถสร้างขึ้น เพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียนในด้านต่างๆ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นขึ้นมา เพื่อสนองตอบต่อความต้องการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งของ

ชุมชน โดยการพัฒนาเนื้อหาสาระแบบมีส่วนร่วมของบุคคลหลายๆ ฝ่าย อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน และมีเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของตนเอง ชุมชน และสังคมในภาพรวมได้

6.2 จุดมุ่งหมาย (Aims) สำหรับจุดมุ่งหมาย หมายถึง เป็นข้อกำหนดทั่วไปที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะและทิศทาง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ที่ออกแบบไว้ให้บรรลุ ซึ่งผลผลิต หรือพฤติกรรมในอนาคต

ดังตัวอย่างจุดมุ่งหมายของ “หลักสูตรท้องถิ่นอาชีพโฮมสเตย์”

1. เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นได้พัฒนาคุณภาพชีวิต
2. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นมีความรู้ และทักษะความสามารถในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนได้

6.3 วัตถุประสงค์ (Objective) เป็นคำที่มีความเฉพาะเจาะจง ที่เป็นเครื่องบ่งชี้ผลลัพธ์ของหลักสูตร ซึ่งเป็นลักษณะจุดประสงค์ปลายทาง

ดังตัวอย่างการเขียนวัตถุประสงค์ ได้แก่

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการจัดการโฮมสเตย์ (Home Stay)
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการโฮมสเตย์ และจัดกิจกรรมนำเที่ยวในชุมชนได้
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่น

6.4 เนื้อหาหลักสูตร (Content) สำหรับเนื้อหาหลักสูตร จะเป็นการนำหัวข้อหลัก (Theme) ที่กำหนดไว้มาเขียน ซึ่งเนื้อหาสาระของหลักสูตร จะต้องตอบสนองต่อการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ โดยเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาของหลักสูตร ซึ่งต้องถูกต้อง และมีความสำคัญ และสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นเชิงวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัยและเป็นความรู้พื้นฐานที่สำคัญ เนื้อหาสาระจะต้องสอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมในปัจจุบัน นอกจากนี้ ต้องมีความสมดุลทั้งความกว้างและความลึกที่สามารถสนองวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย อันได้แก่

การหาความรู้ใหม่ การคิดอย่างมีประสิทธิภาพ เจตคติ ความสนใจ นิสัยที่เหมาะสม และทักษะที่สอดคล้องกับประสบการณ์ของนักเรียน และนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ และสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน

6.5 เวลาเรียน (Time) สำหรับเวลาเรียน ให้ระบุเวลาเรียนตลอดหลักสูตร โดยใช้เวลาเป็นกี่ชั่วโมง และให้แยกเป็นภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ว่าใช้เวลาทั้งหมดกี่ชั่วโมง การกำหนดเวลาเรียนต้องมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการสอน

6.6 แหล่งการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน (Source) สำหรับแหล่งการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน เช่น ศึกษาจากเอกสารวิชาการ ศึกษาจาก VCD ,Youtube ศึกษาจาก Website ศึกษาจากผู้รู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

6.7 การวัดและประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการระบุว่ามีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีใด เช่น การสังเกต การทดสอบ การประเมินจากชิ้นงาน/ภาระงาน เป็นต้น

6.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Benefits) ในส่วนนี้ ให้ออกความคาดหวังของผลลัพธ์ของหลักสูตร หรือผลลัพธ์ทางการศึกษา ว่ามีประโยชน์ทั้งในระดับกว้างและระดับเฉพาะ เช่น

- 1) ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการโฮมสเตย์ได้
- 2) ผู้เรียนและชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และเกิดความเข้มแข็งของเศรษฐกิจในชุมชน
- 3) ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพโฮมสเตย์ในชุมชนได้

6.9 โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรท้องถิ่น สำหรับโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร ให้นำหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย เนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละเรื่องทั้งหมดมาเขียนไว้ พร้อมระบุจำนวนชั่วโมง ในแต่ละหัวข้อหลัก

ตัวอย่างหัวข้อการเขียนหลักสูตรท้องถิ่น

ชื่อหลักสูตร.....

1. ความสำคัญ

.....
.....

2. จุดมุ่งหมาย

.....
.....

3. วัตถุประสงค์

.....
.....
.....

4. เนื้อหาของหลักสูตร

ประกอบด้วยเนื้อหา เรื่อง ดังนี้

.....
.....
.....

5. เวลาเรียน

หลักสูตรอาชีพ..... ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ชั่วโมง

6. แหล่งการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน

.....
.....

7. การวัดผลและประเมินผลการเรียน

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียน ประกอบด้วย

.....
.....

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

.....
.....

โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรท้องถิ่นประกอบด้วยเนื้อหาเรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1จำนวนชั่วโมง

1.1

1.2

1.3

เรื่องที่ 2จำนวนชั่วโมง

2.1

2.2

2.3

เรื่องที่ 3จำนวนชั่วโมง

3.1

3.2

3.3

ตัวอย่าง การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา ต้องสามารถจัดโครงสร้าง
หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงใน
ยุคปัจจุบัน ซึ่งต้องมีทิศทางการส่งเสริมทางด้าน
อาชีพให้แก่ นักเรียน ซึ่งสถานศึกษา สามารถกำหนด
โครงสร้างเวลาเรียนทางด้านอาชีพได้ ดังเช่น

โครงสร้างเวลาเรียน

ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
ในปัจจุบัน ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ

ระดับประถมศึกษา

โครงสร้างเวลาเรียน ระดับประถมศึกษา (1,160 ชั่วโมง/ปี)			
รายวิชาพื้นฐาน (840)	เวลาเรียน	รายวิชาเพิ่มเติม (200)	เวลาเรียน
ภาษาไทย	160	ด้านภาษา * ภาษาจีน * ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	40
คณิตศาสตร์	160		40
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	80	ด้านเศรษฐกิจ/อาชีพ *การออกแบบกราฟิก *อาหารไทย/ท้องถิ่นเพื่ออาชีพ	40
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	40		40
ประวัติศาสตร์	40	ด้านสังคม * หน้าที่พลเมือง	
สุขศึกษาและพลศึกษา	40		40
ศิลปะ	40	หมายเหตุ 1.กรอบการพัฒนาหลักสูตรด้านอาชีพและวัฒนธรรม ให้บูรณาการอยู่ในหน่วยการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน 2.ภาษาจีน,ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม,การออกแบบ กราฟิกให้คิดชั่วโมงเรียนต่อปี	
การงานอาชีพ	80		
ภาษาอังกฤษ	200		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120		

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		แผนการเรียนภาษาอังกฤษ & จีน (81 นก.)	
รายวิชาพื้นฐาน	เวลาเรียน	รายวิชาเพิ่มเติม	เวลาเรียน
ภาษาไทย	9.0 หน่วยกิต	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> *การออกแบบ Info graphic	2.0
คณิตศาสตร์	9.0	<u>ด้านภาษา/วัฒนธรรม</u>	
		*ภาษาจีนเพิ่มเติม	2.0
		*ภาษาอังกฤษ marketing	2.0
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การออกแบบและวิทยาการคำนวณ	9.0	<u>ด้านอาชีพ</u>	
	3.0	*กาแฟสดสร้างอาชีพ 1-6	6.0
		*เสริมสวยเบื้องต้น 1-6	6.0
		*การโรงแรมเบื้องต้น 1-6	6.0
		*การเลี้ยงไส้เดือน 1-6	6.0
		*ซัก อบ รีด เบื้องต้น	3.0
		*การออกแบบเว็บไซต์ 1-3	3.0
		*การออกแบบตกแต่งภายใน	1.0
		*กราฟิกเพื่อการออกแบบ	1.0
		*การสร้างแอปพลิเคชันบนเว็บไซต์	1.0
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	9.0	<u>ด้านสังคม</u> *หน้าที่พลเมือง	3.0
ประวัติศาสตร์	3.0	หมายเหตุ 1.กรอบการพัฒนาหลักสูตรด้านภาษาและวัฒนธรรม ให้บูรณาการอยู่ในหน่วยการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน 2.ภาษาจีนเพิ่มเติม ,ภาษาอังกฤษmarketing,การ ออกแบบกราฟิก และหน้าที่พลเมือง ให้คิดหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร	
สุขศึกษาและพลศึกษา	6.0		
ศิลปะ	6.0		
การงานอาชีพ	6.0		
ภาษาอังกฤษ	9.0		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 360 ชั่วโมง (ไม่นับหน่วยกิต)			

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แผนการเรียนวิทย์ & คณิต (81 นก.)			
รายวิชาพื้นฐาน	เวลาเรียน	รายวิชาเพิ่มเติม	เวลาเรียน
ภาษาไทย	9.0 หน่วยกิต	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> *วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม *คณิตศาสตร์เพิ่มเติม *คอมพิวเตอร์เพิ่มเติม	6.0 6.0 6.0
คณิตศาสตร์	9.0	<u>ด้านอาชีพ</u> *กาแฟสดสร้างอาชีพ 1-6 *เสริมสวยเบื้องต้น 1-6 *การโรงแรมเบื้องต้น 1-6 *การเลี้ยงไส้เดือน 1-6 *ซัก อบ รีด เบื้องต้น *การออกแบบเว็บไซต์ 1-3 *การออกแบบตกแต่งภายใน *กราฟิกเพื่อการออกแบบ *การสร้างแอปพลิเคชันบนเว็บไซต์	6.0 6.0 6.0 6.0 3.0 3.0 1.0 1.0 1.0
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9.0	<u>ด้านสังคม</u>	
การออกแบบและวิทยาการคำนวณ	3.0	*หน้าที่พลเมือง	3.0
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	9.0	<u>หมายเหตุ</u> 1.กรอบการพัฒนาหลักสูตรด้านภาษาและวัฒนธรรม ให้บูรณาการอยู่ในหน่วยการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน 2.วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม,คณิตศาสตร์เพิ่มเติม, คอมพิวเตอร์เพิ่มเติม และหน้าที่พลเมือง ให้คิดหน่วย กิต ตลอดหลักสูตร	
ประวัติศาสตร์	3.0		
สุขศึกษาและพลศึกษา	6.0		
ศิลปะ	6.0		
การงานอาชีพ	6.0		
ภาษาอังกฤษ	9.0		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 360 ชั่วโมง (ไม่นับหน่วยกิต)			

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		แผนการเรียนรู้ศิลปะ & ศักยภาพด้านอาชีพ (81นก.)	
รายวิชาพื้นฐาน	เวลาเรียน	รายวิชาเพิ่มเติม	เวลาเรียน
ภาษาไทย	9.0 หน่วยกิต	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> *Cloud Computing	6.0
คณิตศาสตร์	9.0	<u>ด้านอาชีพ</u> *กาแฟสดสร้างอาชีพ 1-6 *เสริมสวยเบื้องต้น 1-6 *การโรงแรมเบื้องต้น 1-6 *การเลี้ยงไส้เดือน 1-6 *ซัก อบ รีด เบื้องต้น *การออกแบบเว็บไซต์ 1-3 *การออกแบบตกแต่งภายใน *กราฟิกเพื่อการออกแบบ *การสร้างแอปพลิเคชันบนเว็บไซต์ *E-Commerce (ธุรกิจออนไลน์ สร้างสรรค์)	6.0 6.0 6.0 6.0 3.0 3.0 1.0 1.0 1.0 1.0
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9.0	<u>ด้านสังคม</u>	
การออกแบบและวิทยาการคำนวณ	3.0	*หน้าที่พลเมือง	3.0
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	9.0	<u>หมายเหตุ</u> 1.กรอบการพัฒนาหลักสูตรด้านภาษาและวัฒนธรรมให้ บูรณาการอยู่ในหน่วยการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน 2.Cloud Computing และหน้าที่พลเมือง ให้คิดหน่วย กิต ตลอดหลักสูตร	
ประวัติศาสตร์	3.0		
สุขศึกษาและพลศึกษา	6.0		
ศิลปะ	6.0		
การงานอาชีพ	6.0		
ภาษาอังกฤษ	9.0		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 360 ชั่วโมง (ไม่นับหน่วยกิต)			

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนรู้ & คณิต (81 นก.)			
รายวิชาพื้นฐาน	เวลาเรียน	รายวิชาเพิ่มเติม	เวลาเรียน
ภาษาไทย	6.0 หน่วยกิต	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> *ฟิสิกส์ *เคมี *ชีววิทยา *โลก ดาราศาสตร์และอวกาศ *คณิตศาสตร์ *คอมพิวเตอร์เพิ่มเติม	9.0 9.0 9.0 9.0 12.0 6.0
คณิตศาสตร์	6.0	<u>ด้านอาชีพ</u> *กาแฟสดสร้างอาชีพ 1-6 *เสริมสวยเบื้องต้น 1-6 *การโรงแรมเบื้องต้น 1-6 *การแปรรูปผลผลิตการเกษตร 1-6 *ธุรกิจ ชัก อบ รีด เบื้องต้น	6.0 6.0 6.0 6.0 3.0
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6.0	<u>ด้านสังคม</u>	
การออกแบบและวิทยาการคำนวณ	2.0	*หน้าที่พลเมือง	3.0
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	6.0	<u>หมายเหตุ</u> 1.กรอบการพัฒนาหลักสูตรด้านภาษาและวัฒนธรรม ให้บูรณาการอยู่ในหน่วยการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน 2.ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา โลกดาราศาสตร์และอวกาศ คณิตศาสตร์ ,คอมพิวเตอร์เพิ่มเติม และหน้าที่พลเมือง ให้คิดหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร	
ประวัติศาสตร์	2.0		
สุขศึกษาและพลศึกษา	3.0		
ศิลปะ	3.0		
การงานอาชีพ	3.0		
ภาษาอังกฤษ	6.0		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 360 ชั่วโมง (ไม่นับหน่วยกิต)			

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ & จีน(81นก.)			
รายวิชาพื้นฐาน	เวลาเรียน	รายวิชาเพิ่มเติม	เวลาเรียน
ภาษาไทย	6.0 หน่วยกิต	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> *Cloud Computing	6.0
คณิตศาสตร์	6.0	<u>ด้านอาชีพ</u> *กาแฟสดสร้างอาชีพ 1-6 *เสริมสวยเบื้องต้น 1-6 *การโรงแรมเบื้องต้น 1-6 *ธุรกิจ ชัก อบ รีด เบื้องต้น 1-6 *การปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ1-6 *E-Commerce (ธุรกิจออนไลน์ สร้างสรรค์) 1-6	3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 3.0
		<u>ด้านภาษา</u> *ภาษาอังกฤษเพื่อการโรงแรม *ภาษาอังกฤษเพื่อการตลาด *ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว *ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร *ภาษาจีนเบื้องต้น <u>ด้านวัฒนธรรม</u> *ดนตรีพื้นบ้าน	6.0 6.0 6.0 6.0 6.0 3.0
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6.0	<u>ด้านสังคม</u>	
การออกแบบและวิทยาการคำนวณ	2.0	*หน้าที่พลเมือง	3.0
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	6.0	หมายเหตุ 1.กรอบการพัฒนาหลักสูตรด้านภาษาและวัฒนธรรมให้บูรณาการอยู่ในหน่วยการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน 2.ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ Cloud Computing และหน้าที่พลเมือง ให้คิดหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร	
ประวัติศาสตร์	2.0		
สุขศึกษาและพลศึกษา	3.0		
ศิลปะ	3.0		
การงานอาชีพ	3.0		
ภาษาอังกฤษ	6.0		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 360 ชั่วโมง (ไม่นับหน่วยกิต)			

ตัวอย่าง “หลักสูตรท้องถิ่น การทำขนมจีน –น้ำยา หล่มเก่า”

kanomjean

ความสำคัญ

ขนมจีน เป็นอาหารที่นิยมรับประทานกันทั่วทุกภาคของประเทศไทย นอกจากจะทำรับประทานในครอบครัวแล้วยังสามารถทำขายเป็นอาชีพได้ ขนมจีนอำเภอหล่มเก่าเป็นอาหารพื้นบ้านที่ขึ้นชื่อของจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากขนมจีนที่อื่น คือ เส้นขนมจีนจะทำขึ้นมาใหม่ ๆ เส้นจะเหนียว ขาว นุ่ม มีเส้นเล็ก สีของเส้นขนมจีนนอกจากจะเป็นเส้นสีขาวธรรมดาแล้ว ยังมีเส้นที่ใช้สีจากสมุนไพรชนิดต่าง ๆ เช่นเส้นสีเหลืองจากฟักทอง เส้นสีม่วงจากดอกอัญชัน เส้นสีเขียวจากใบเตย เส้นสีส้มจากแครอท เป็นต้น ด้วยลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์นี้จึงทำให้ขนมจีนหล่มเก่าเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และเรียกกันติดปากว่า “ขนมจีนหล่มเก่า”

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและ มีทักษะในการทำขนมจีนหล่มเก่า
2. เพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์ขนมธรรมเนียมประเพณี และสืบสานการทำขนมจีนหล่มเก่า
3. เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ถึงวิธีการและขั้นตอนการทำขนมจีนหล่มเก่า
2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำขนมจีนหล่มเก่า
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้จักการอนุรักษ์ขนมธรรมเนียมประเพณี และสืบสานการทำขนมจีนหล่มเก่า

เนื้อหาหลักสูตร ประกอบด้วยเนื้อหา 5 เรื่อง ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของขนมจีน
2. วิธีการทำขนมจีนหล่ม
3. การบรรจุภัณฑ์
4. การบริหารจัดการและการตลาด
5. การให้บริการ

เวลาเรียน

- หลักสูตรการทำขนมจีน – น้ำยา หล่มเก่า ใช้เวลาเรียนทั้งหมด 50 ชั่วโมง
- ภาคทฤษฎี 18 ชั่วโมง
 - ภาคปฏิบัติ 32 ชั่วโมง

แหล่งการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน

1. ใบความรู้เนื้อหาวิชาการทำขนมจีน ประกอบด้วย 5 เรื่อง
2. แหล่งเรียนรู้ ร้านบุญมีขนมจีน อำเภอหล่มเก่า

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ศึกษาความรู้ด้านทฤษฎี
2. ฝึกปฏิบัติ
3. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้/การมีส่วนร่วม
2. การประเมินผลงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทำขนมจีน – น้ำยา หล่มเก่า
2. ผู้เรียนสามารถทำขนมจีน – น้ำยา หล่มเก่า ได้
3. ผู้เรียนมีความตระหนักการอนุรักษ์ขนมธรรมเนียมประเพณี และสืบสานการทำขนมจีนหล่มเก่า
4. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ ในการประกอบอาชีพได้

โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตร

เรื่องที่ 1 ประวัติความเป็นมาของขนมจีน จำนวน 3 ชั่วโมง

- 1.1 ประวัติขนมจีนทั่วไป
- 1.2 ประวัติขนมจีนหล่มเก่า

เรื่องที่ 2 วิธีการทำขนมจีนหล่มเก่า จำนวน 27 ชั่วโมง

- 2.1 วัสดุ อุปกรณ์ และวัตถุดิบสำหรับทำขนมจีนหล่มเก่า
- 2.2 วิธีการ และขั้นตอนการทำขนมจีนหล่มเก่า
- 2.3 การทำน้ำยา
- 2.4 การทำเครื่องเคียง

เรื่องที่ 3 การบรรจุภัณฑ์ จำนวน 9 ชั่วโมง

- 3.1 การออกแบบและบรรจุภัณฑ์

เรื่องที่ 4 การบริหารจัดการและการตลาด จำนวน 3 ชั่วโมง

- 4.1 วางแผน
- 4.2 เทคนิคการขาย
- 4.3 การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

เรื่องที่ 5 การให้บริการ จำนวน 8 ชั่วโมง

- 5.1 ความหมาย ความสำคัญของการให้บริการ
- 5.2 เทคนิคการบริการสำหรับผู้ประกอบการ
- 5.3 การปฏิบัติตนในการให้บริการลูกค้า

รูปภาพจาก

http://www.ezytrip.com/webboard/images/10000/01700/01606_9551.jpg

ตัวอย่าง การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนเพื่อส่งเสริมอาชีพให้นักเรียน

ในบทบาทครูผู้สอน เมื่อดำเนินการส่งเสริมอาชีพให้นักเรียน ครูผู้สอนควรจำเป็นต้องผลิตเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพื่อกำหนดเนื้อหาในการฝึกทักษะการส่งเสริมอาชีพให้นักเรียนอย่างเป็นระบบ และสามารถพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการได้

สำหรับการผลิตเอกสารประกอบการเรียน คุณครูสามารถจัดทำได้อย่างหลากหลายรูปแบบ ตามความเหมาะสมและกิจกรรมของแต่ละรายวิชา ซึ่งอาจเป็นบทเรียนสำเร็จรูป ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกทักษะในลักษณะต่างๆ หรือเป็นชุดสื่อประกอบการเรียน ฯลฯ เป็นต้น

ส่วนประกอบของเอกสารประกอบการเรียน จะไม่มีรูปแบบตายตัวที่เฉพาะเจาะจง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน ว่าต้องการสื่อความหมาย ถ่ายทอดในการนำไปใช้และกลุ่มผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในส่วนของแนวการเขียนเนื้อหาของส่วนประกอบต่างๆของเอกสารประกอบการเรียน พอสรุปได้ดังเช่น (สุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2547)

1. ส่วนนำ ควรมีส่วนประกอบ ดังนี้

- 1.1 ปกหน้า
- 1.2 ปกใน
- 1.3 คำนำ
- 1.4 สารบัญ
- 1.5 คำชี้แจง

2. ส่วนเนื้อหา อาจแบ่งเป็นเรื่องย่อยๆ หรือเป็นตอนๆ ตามลักษณะของเนื้อหา ซึ่งควรมีส่วนประกอบ ดังนี้

- 2.1 ชื่อบท ชื่อตอน หรือชื่อหน่วย
- 2.2 หัวข้อเรื่องย่อย

- 2.3 กิจกรรมหลัก
- 2.4 จุดประสงค์/วัตถุประสงค์
- 2.5 เนื้อหาโดยละเอียด
- 2.6 แบบฝึกหัดหรือใบงาน
- 2.7 บทสรุป (ถ้ามี)
- 2.8 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลัง

เรียนเพื่อใช้วัดผลและประเมินผลการเรียนด้วย

3. ส่วนอ้างอิง อาจอยู่ส่วนท้ายของเนื้อหาในแต่ละบท หรือแต่ละตอน หรืออยู่ท้ายของเล่ม เอกสารควรมีส่วนประกอบ ดังนี้

3.1 เอกสารอ้างอิงประจำบท

3.2 ภาคผนวก เช่น แบบทดสอบ เฉลย หรือแนวการตอบ ข้อควรพิจารณาในการผลิตเอกสารประกอบการเรียน

จึงสรุปได้ว่า ส่วนประกอบของเอกสารประกอบการเรียนนั้น ไม่มีรูปแบบที่จำเพาะเจาะจงตายตัว ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ผลิตเอกสาร ที่จะคำนึงถึงลักษณะการนำไปใช้ โดยมากมีส่วนประกอบ 4 ส่วน คือ 1) ส่วนนำ 2) ส่วนเนื้อหา 3) ส่วนสรุป และ 4) ส่วนอ้างอิง

ฉะนั้น บทบาทของครูผู้สอนในการส่งเสริมอาชีพให้กับนักเรียน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้นักเรียน ได้ **เรียนรู้ แบบรู้จริง (Mastery Learning)** คุณครูต้องจัดการเรียนรู้แบบลงมือทำ **Active learning หรือ Learning by doing** คุณครูจึงควรทำหน้าที่เพียง “**ครูอำนวยความสะดวก : facilitator**”

“**เป็นครูฝึก : coach**” ให้นักเรียน/หรือศิษย์ **เรียนอย่างสนุกและรู้จริง (Mastery learning)**

ซึ่ง ราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 1432) ให้ความหมายเอกสาร หมายถึง หนังสือที่เป็นหลักฐาน และราชบัณฑิตยสถาน (2539, หน้า 647) ยังได้ให้ความหมายเอกสารประกอบการสอน หมายถึง วัสดุหรือเครื่องมือที่จัดทำขึ้นซึ่งมีข้อมูล เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์ต่อการเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการสอนของครูและนักเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด

และชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2542, หน้า 3) ได้ให้ความหมายว่า เอกสารประกอบการสอนให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติและทักษะไปสู่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งที่จะเอื้อต่อการศึกษเล่าเรียนของเยาวชนชนด้วย การช่วยให้เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ และกิจนิสัยที่พึงประสงค์อาจจะเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือหลายๆสิ่งรวมกัน

ตัวอย่าง การฝึกเสริมประสบการณ์ทางอาชีพ

สำหรับตัวอย่างการฝึกเสริมประสบการณ์ทางอาชีพ (Work Experience) จึงให้
โรงเรียน ครูผู้สอน **ดูลักษณะของงาน และสถานที่** ในการฝึกเสริมประสบการณ์ทาง
อาชีพให้แก่นักเรียนเป็นสำคัญ โดย คำนึงถึง ดังนี้

1. เป็นอาชีพ หรืองาน ที่นักเรียนถนัด และสนใจ
2. เป็นงานที่นักเรียนเรียนรู้ ที่ไม่เป็นอันตราย
3. เป็นภาระงานที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
4. ต้องกำหนดช่วงเวลาทำงานที่เหมาะสมในแต่ละวัน

ดังนั้น เส้นทางการมีงานทำ โรงเรียนจึงควรฝึกเสริม
ประสบการณ์ทางอาชีพให้แก่นักเรียนตามวัยที่เหมาะสม ดังนี้

ชั้น ม.4-6.....ชัดเจนแนวทาง แรงฝึก แรงพัฒนา
ชั้น ม.1-3....รู้ สนใจ ถนัด ชัด เรื่องอาชีพ
ชั้น ป.4-6...จัดกลุ่มอาชีพ และฝึกความสนใจ
ชั้น ป.1-3..... เรียนเล่น เป็นอาชีพ
เด็กปฐมวัย.... เตรียมความพร้อมอาชีพ

ตัวอย่าง กิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ทางอาชีพ

พัฒนาการทางอาชีพ ตามช่วงวัย	ระดับชั้น	การสร้างเสริมประสบการณ์ทางอาชีพ
*เตรียมความพร้อมทางอาชีพ	ปฐมวัย *อาชีพที่หนูสนใจ *หนูอยากเป็น..... *ความฝันของหนู	เล่นบทบาทสมมติอาชีพ โดยให้ครูจัด -กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ -กิจกรรมเสริมประสบการณ์ -กิจกรรมสร้างสรรค์ -กิจกรรมเสรี/เล่นตามมุม -กิจกรรมกลางแจ้ง -กิจกรรมเกมการศึกษา
*เรียนเล่น เป็นอาชีพ	ป.1 อาชีพที่ฉันฝัน ป.2 อาชีพที่ฉันใกล้ชิด ป.3 อาชีพที่ฉันค้นหา	1.ช่วยพ่อ แม่ ผู้ปกครองทำงานในบ้าน 2.ช่วยเหลือกิจการของครอบครัว 3.กิจกรรมในโรงเรียน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนว ชมรม ชุมนุม กิจกรรมลดเวลา เรียนเพิ่มเวลารู้สู่อาชีพ ฯลฯ
*จัดกลุ่มอาชีพ และฝึกตามความสนใจ	ป.4 อาชีพที่ฉันค้นพบ ป.5 อาชีพที่ฉันทำเป็น ป.6 อาชีพที่ฉันเก่ง	1.ฝึกอาชีพในครอบครัว 2.จัดรายวิชาเพิ่มเติม Shopping Course 3.ฐานการเรียนรู้อาชีพ
*รู้ สนใจ ถนัด ชัด เรื่องอาชีพ	ม.1 อาชีพที่ฉันฝึกในโรงเรียน ม.2 และ ม.3 อาชีพที่ฉันฝึกประสบการณ์ ในสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้/จากผู้รู้ภูมิปัญญา	1.จัดรายวิชาเพิ่มเติม Block Course และ Shopping Course 2.ศึกษา ฝึกประสบการณ์อาชีพในแหล่งเรียนรู้/สถานประกอบการ 3.ฝึกอาชีพในชุมชน หน่วยงานในท้องถิ่นใกล้บ้าน 4.ฝึกการเป็นผู้ประกอบการ
*ชัดเจนแนวทาง เร่งฝึก เร่งพัฒนา	ม.4 ID-PLAN สู่การประกอบอาชีพของฉัน ม.5 Profile สู่การวางแผนการเรียนและการประกอบอาชีพของฉัน ม.6 ตัดสินใจและพัฒนาสู่อาชีพ	1.จัดรายวิชาเพิ่มเติม Block Course และ Shopping Course 2.ฝึกประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการ 3.ฝึกงาน และจัดทำแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) เกี่ยวกับอาชีพที่ได้ไปฝึกทักษะ 4.จัดห้องเรียนพิเศษ เช่น ห้องเรียนดนตรี ห้องเรียนกีฬา ห้องเรียนอาชีพ ห้องเรียนดิจิทัล 5.จัดทวิศึกษา แผนการเรียนอาชีพ 6.การติดตามผู้ปกครองไปทำงาน/ประกอบอาชีพ

ตัวอย่าง เอกสารรับรองการเรียนรู้ทางอาชีพ

สถานศึกษาสามารถจัดทำเอกสารรับรองการเรียนรู้ทางอาชีพให้กับนักเรียนได้ เพราะเอกสารหลักฐานต่างๆ จะยืนยันถึงการพัฒนาของนักเรียน ในการฝึกทักษะทางอาชีพ และการเสริมสร้างประสบการณ์ทางด้านอาชีพของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ดังนั้น สถานศึกษาจึงสามารถจัดทำเอกสารรับรองการเรียนรู้ทางอาชีพต่างๆ ให้กับนักเรียนได้ โดยให้นักเรียนนำไปเชื่อมโยงกับการจัดทำแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของตนเอง ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับมัธยมศึกษา เพื่อใช้ในการสมัครเข้าเรียนต่อหรือการประกอบอาชีพได้

สำหรับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการกำหนดเอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษา จะต้องดำเนินการเป็น 2 ประเภท คือ

1.เอกสาร/หลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เป็นเอกสารที่กระทรวงศึกษาธิการควบคุมและบังคับแบบ สถานศึกษาต้องใช้แบบพิมพ์ของกระทรวงศึกษาธิการ และดำเนินการจัดทำตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ได้แก่ **ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (ปพ.1) ประกาศนียบัตร (ปพ.2) และแบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.3)**

2.เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำเพื่อบันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้ และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น แบบบันทึกผลการเรียน ประจำรายวิชา แบบรายงานประจำตัวนักเรียน ระเบียบสะสม ใบรับรองผลการเรียน และเอกสารอื่นๆ ตามวัตถุประสงค์ของการนำเอกสารไปใช้

ฉะนั้น การออกเอกสารเพื่อรับรองการเรียนรู้ทางอาชีพ จึงเป็นเอกสารที่สถานศึกษาสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียน หรือผู้จบการศึกษา สามารถนำไปใช้เพื่อแสดงคุณสมบัติเพิ่มเติมเพื่อประกอบการศึกษาต่อ หรือการสมัครเข้าทำงานที่สามารถแสดงถึงความสำเร็จในการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ หรือการฝึกประสบการณ์การทำงานด้านอาชีพเมื่อนักเรียนมีโอกาสได้ไปปฏิบัติงานตามเงื่อนไขของการเรียนรายวิชานั้นๆจนครบตามที่กำหนด ซึ่งมีผลการเรียนและผลการประเมินครบถ้วนตามรายวิชาอาชีพ ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การฝึกปฏิบัติงาน การฝึกทักษะพื้นฐานทางอาชีพ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ **ดังนั้น สถานศึกษาอาจออกเอกสารให้ตามความเหมาะสมและเมื่อมีการร้องขอเป็นราย ๆ ไป จึงมีแนวทางการจัดทำเอกสารรับรองการเรียนรู้ทางอาชีพ ดังนี้**

2.1 การเรียนรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

สถานศึกษาสามารถจัดทำเอกสารรับรองการเรียนรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ/ การร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ/หรือ กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่อาชีพที่จัดสอน โดยสถานศึกษา ตามอาชีพ/ กลุ่มอาชีพ/ กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยต้องไม่เป็นรายวิชา / กิจกรรมที่เทียบโอนความรู้ ประสบการณ์จากการเรียนการสอนของหน่วยงาน หรือสถาบันอื่นใด

ทั้งนี้ สถานศึกษาควรกำหนดกลุ่มรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพ/ กิจกรรมอาชีพใดบ้างที่จะออกเอกสารรับรองการเรียนอาชีพ และกำหนดเกณฑ์การออกเอกสารรับรองการเรียนอาชีพ เช่น

- รายวิชาเพิ่มเติมอาชีพที่จัดในลักษณะให้นักเรียนเลือกเรียน (Shopping Course) และเป็นรายวิชาที่นักเรียนสามารถนำความรู้และการปฏิบัติงานไปประกอบอาชีพได้ จะออกเอกสารรับรองเมื่อผู้เรียนปฏิบัติตามเงื่อนไขการเรียนรายวิชา และมีผลการประเมินในรายวิชาอาชีพนั้น

- รายวิชาเพิ่มเติมอาชีพที่เรียนต่อเนื่องในลักษณะชุดรายวิชา (Block Course) จะออกเอกสารรับรองเมื่อนักเรียนปฏิบัติตามเงื่อนไขของการเรียนแต่ละรายวิชา เรียนครบทุกรายวิชา และมีผลการประเมินครบทุกรายวิชา

- ชุมนุมอาชีพ/ ชมรมอาชีพ ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สู่อาชีพ ครูผู้สอนจะออกเอกสารรับรองเมื่อนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติตามเงื่อนไขของการร่วมกิจกรรม มีความรู้ และสามารถนำความรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมนั้นไปประกอบอาชีพได้

2.2 ประสิทธิภาพการทำงาน

เมื่อสถานศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่า นักเรียนมีประสิทธิภาพการทำงานในสถานศึกษา และสมควรให้ออกเอกสารรับรองประสิทธิภาพการทำงาน โดยนักเรียนสามารถแจ้งความประสงค์ขอเอกสารรับรองประสิทธิภาพการทำงานได้

และถ้าในกรณีที่ครูผู้สอนนำนักเรียนไปเสริมทักษะอาชีพกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา เช่น หน่วยงาน/ สถานศึกษาอื่น/ สถานประกอบการ/ สถานประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น ให้สถานศึกษา หน่วยงาน/ สถานประกอบการ/ สถานประกอบอาชีพอิสระ/ **ออกเอกสารรับรองประสิทธิภาพการทำงานหรือทักษะอาชีพให้แก่นักเรียนได้** นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถออกเกียรติบัตรให้นักเรียน เพื่อแสดงความชื่นชม ยกย่องนักเรียน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือความสามารถพิเศษได้

ตัวอย่าง ใบรับรองการเรียนอาชีพรายวิชาเพิ่มเติม

ใบรับรองการเรียนอาชีพรายวิชาเพิ่มเติม

โรงเรียน.....เขต/ อำเภอ.....จังหวัด.....
สังกัดขอรับรองว่า ด.ญ./ด.ช./นาย/นางสาว.....
เลขประจำตัวประชาชน x xxxx xxxxx xxx ได้ผ่านการเรียน
.....
จำนวนชั่วโมง ภาคเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....พ.ศ.....
ชื่อครูผู้สอน

ออกให้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ
(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ประทับตราโรงเรียน

- หมายเหตุ :** 1.สถานศึกษาควรจัดทำทะเบียนคุมเอกสารรับรองการเรียนอาชีพ รายวิชาเพิ่มเติมและในกรณี
ผู้เรียนทำใบรับรองหาย สถานศึกษาอาจออกใบแทนใบรับรองการเรียนอาชีพรายวิชาเพิ่มเติม
ให้ผู้เรียน
2.สถานศึกษาอาจปรับรูปแบบ การออกเอกสารรับรองได้ตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์
การใช้งาน
3.กรณีครูผู้สอนจากหน่วยงานภายนอก อาจระบุสถาบันการศึกษา

ตัวอย่าง ใบรับรองการเรียนอาชีพผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ใบรับรองการเรียนอาชีพผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

โรงเรียน.....เขต/ อำเภอ.....จังหวัด.....
สังกัดขอรับรองว่า ด.ญ./ด.ช./นาย/นางสาว.....
เลขประจำตัวประชาชน x xxxx xxxxx xxx ได้ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม
.....
จำนวนชั่วโมง ภาคเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....พ.ศ.....
ชื่อครูผู้สอน /ผู้ควบคุมดูแล.....

ออกให้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ประทับตราโรงเรียน

หมายเหตุ : สถานศึกษาอาจปรับรูปแบบการออกเอกสารรับรองได้ตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของ
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่อาชีพ

ตัวอย่าง ใบรับรองการฝึกประสบการณ์การทำงาน

ใบรับรองการฝึกการฝึกประสบการณ์การทำงาน

โรงเรียน.....เขต/ อำเภอ.....จังหวัด.....
สังกัดขอรับรองว่า ด.ญ./ด.ช./นาย/นางสาว.....
เลขประจำตัวประชาชน x xxxx xxxxx xxx ได้ผ่านการเรียน
.....
จำนวนชั่วโมง ระหว่างวันที่เดือน.....พ.ศ.....
กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....พ.ศ.....
ชื่อครูผู้สอน /ผู้ควบคุม/วิทยากร.....

ออกให้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ

(.....)

สถานประกอบการ/ แหล่งเรียนรู้/สถานประกอบอาชีพอิสระ.

หมายเหตุ : สถานประกอบการ/ แหล่งเรียนรู้/ สถานประกอบอาชีพอิสระ อาจปรับเปลี่ยนการออกเอกสาร
รับรองได้ตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของงานอาชีพที่ฝึกประสบการณ์การทำงาน

ตัวอย่าง ใบประกาศนียบัตรด้านอาชีพ

			ตรา โรงเรียน
โรงเรียน.....			
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา..... / มัธยมศึกษา.....			
ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า			
ด.ช./ด.ญ./นาย/น.ส.....			
ได้ผ่านการเรียน/ โครงการ/ กิจกรรม “.....” อาชีพ			
ระหว่างวันที่เดือน.....พุทธศักราช.....			
ขอให้มีความเจริญก้าวหน้า และเจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ			
ให้ไว้ ณ วันที่เดือน.....พ.ศ.....			
.....			
(.....)		(.....)	
ผู้อำนวยการโรงเรียน.....		สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้	

ตัวอย่าง แบบบันทึกการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

แบบบันทึกการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

อาชีพที่ฝึก

สถานที่ผู้ควบคุมดูแล/วิทยากร.....

ระหว่างวันที่เดือน.....พ.ศ.....

วัน เวลา	งานที่ฝึกประสบการณ์	ทักษะที่พัฒนา	สิ่งที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์

สรุปผลการฝึกประสบการณ์อาชีพ

1.ความรู้สึกของนักเรียนต่อการฝึกประสบการณ์อาชีพ

.....

.....

2.การฝึกประสบการณ์อาชีพในครั้งนี้ ตรงกับการคาดหวังของนักเรียน

☐

ตรง เพราะ

☐

ไม่ตรง เพราะ

3.ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์ในครั้งนี้ จะนำไปสู่การวางแผนการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

4.ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อนักเรียน.....ผู้บันทึก

(ด.ช./ด.ญ./นาย/นางสาว.....)

โรงเรียน.....

ตัวอย่าง การจัดทำหนังสือเพื่อให้นักเรียนสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ

ที่ ศธ/.....

โรงเรียน.....
.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน

อ้างถึง (ถ้ามี).....

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ถ้ามี)

ตามที่ท่านให้ความอนุเคราะห์รับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่โรงเรียน.....
เข้ารับการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience) ในสถานประกอบการ / หน่วยงาน / สถาน
ประกอบอาชีพอิสระ ระหว่างวันที่เดือน.....พ.ศ.....นั้น โรงเรียน.....
ขอส่งตัวนักเรียนเพื่อเข้ารับการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ ตามวัน เดือน ปี ดังกล่าว จำนวน.....ราย
ตามรายชื่อ ต่อไปนี้

1.
2.
3.
4.
5.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

.....
(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

โรงเรียน.....

โทร

โทรสาร.....

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์
อาชีพให้กับนักเรียน.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). **การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development).** พิษณุโลก :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2542). **การพัฒนาศัพท์สัมพันธ์ด้านการศึกษาทางไกล : รายงานการวิจัย.**
นนทบุรี : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). **การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development).** กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2526.** กรุงเทพฯ : อักษร
เจริญทัศน์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554.** พิมพ์ครั้งที่ 2,
กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2547). **การสร้างสื่อการสอนและนวัตกรรมการเรียนรู้...การพัฒนา
ผู้เรียน.** ราชบุรี : ธรรมรักษ์การพิมพ์.

อัญชลี ธรรมะวิจิตรกุล. (2552). ค้นหามาจาก [https://panchalee.wordpress.com/
2009/04/10/local_curriculum/](https://panchalee.wordpress.com/2009/04/10/local_curriculum/)

Catherine Combleth .(1990). **Curriculum in context.** London : Falmer Press.

Taba H. (1962). **Curriculum Development Theory and Practice.** New York :
Harcourt, Brace & World, INC.